

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 21 november 2005

§ 4 Interpellation om majoritetens renhållningspolitik "Rör inte min granne! (eller vem rör det hela?)" (nr 2005:35)

Anförande nr 1

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Det är trevligt att få inleda dagens debatt. Vi ska diskutera kring sopor och den avfallspolitik som vi har i Stockholm i dag.

Jag vill tacka miljöborgarrådet för ett bra svar. Att tala med varandra är en viktig och central del i det demokratiska samhälle vi lever i. Jag önskar att demokrati och att tala med varandra också kan bli vägledande för kvällens debatt om biltullar som kommer senare.

Du talar om ilska som konstruktiv drivkraft. Det kan jag också hålla med om. Du talar också om att Miljöpartiet vurmar för den direkta demokratin. Jag hoppas att du övertygar dina kompisar där borta på kanten om vikten av demokratiska aspekter med tanke på den censur som vi har sett här den gångna veckan när det gäller biltullarna.

Apropå konstruktiv ilska: Hur står det egentligen till med avfallspolitiken i Stockholm? Det som föranledde mig att skriva den här interpellationen var en del märkliga uttalanden som miljöborgarrådet gjorde under en fullmäktigedebatt i januari i år.

Frågan måste ställas lite mer explicit. Den kan besvaras på ett annat sätt, och jag tycker att du behöver förtydliga dig. Vad är egentligen en rimlig servicenivå för Stockholms medborgare? På vilket sätt vill Miljöpartiet och vänstermajoriteten skapa en rimlig servicenivå för medborgarna?

Jag tycker att miljöborgarrådet också behöver vara lite tydligare vad gäller intäkter och kostnader. Ni lever uppenbarligen i en annan värld än vad vi gör när ni tror att intäkterna från biogasproduktion kommer att uppväga dess kostnader. Jag tror att du i dag vet hur det ser ut. Det finns ingen fungerande marknad. Jag blev väldigt förvånad när jag läste detta. Jag vill alltså ha ett förtydligande på den punkten.

Anförande nr 3

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Den där ilskan var det faktiskt du som började skriva om. Jag känner mig inte alls särskilt ilsken. Du får gärna vara lite ilsken hemma hos dig. Jag känner mig positiv.

Jag tycker att stockholmarna är jätteduktiga på att sortera sitt avfall. När man pratar om avfall måste man också tänka på att ansvaret för avfallet är delat. Det är delat mellan kommunen och producenterna. Det gör att det blir lite knepigt ibland, både för dem som ska sortera och för dem som ska hämta och hantera detta, att veta hur man ska göra.

En rimlig servicenivå är också väldigt svårt att hantera. I Stockholms kommun kan vi naturligtvis åstadkomma jättebra service. Det har vi gjort med hushållssoporna. När det gäller producentansvaret är vi bundna till de avtal vi kan åstadkomma tillsammans med producenterna.

Inför nästa år kommer vi att göra ett nytt avtal med producenterna. Jag hoppas att vi då kommer närmare när det gäller fastighetsnära källsortering så att det blir en högre servicenivå. Men vi har inte hela det ansvaret, utan det är producenterna själva som bygger upp systemen. Det är deras uppgift att se till att det är ett bra system.

Det är problem med att definiera hur ett sådant bra system ser ut. Vi gör vårt bästa för att avtalet ska bli så bra som möjligt.

När det gäller intäkterna för biogasproduktionen pratade du i lite kryptiska termer. Det finns en fungerande marknad för biogas i dag. Det är en marknad som växer oerhört.

Anförande nr 4

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag börjar med det sista svaret. Jag tror att vi är ense om att vi är oense. Någon fungerande marknad vad gäller biogasavsättning tror jag knappast fungerar i dag. Men visst, efterfrågan ökar. Det kan jag hålla med om. Det ser vi på stan. Det är fler miljöbilar som rullar på gatorna. Vi vet också att kostnaderna vida överstiger intäkterna.

För att man ska få en rimlig produktion krävs det att man går in med offentliga pengar. Någon fungerande marknad finns det inte.

När det gäller ilska är det inte jag som har någon ilska. Jag är en väldigt trevlig person, om jag får säga det själv. Det är du själv som har använt uttrycket i en debatt i januari då du sade att problemet är att många människor i dag bara sitter hemma på sina kammare och är arga hela tiden. Det var ett lite märkligt uttalande som föranledde mig att skriva den här interpellationen.

Vad vi pratar om är framför allt medborgarna, skattebetalarna, de som har valt oss, de som kan ställa krav på en rimlig servicenivå och en god avfallshantering som underlättar det dagliga livet. Det handlar om de mejl som du också ofta får. Det handlar om de telefonsamtal som du också får höra om hur det inte fungerar där ute. Det är därför vi måste fundera i andra banor.

Du nämner också att vi är bundna av avtal med producentbolagen. Javisst, så är det. Vi har ju gång på gång i debatterna tagit upp problemen med det hela. Vi vet också att det är lagar och förordningar som gör att vi är bundna av avtal med förpacknings- och tidningsinsamlingen.

Den grundläggande frågan är därför: Vad gör ni för att ändra på detta? Antingen är man helt nöjd med lagar och förordningar som de ser ut. Då är man också extremt nöjd med den avfallspolitik som förs. Man kanske inser att det finns brister – små eller stora. Jag påstår att de är väldigt stora som det ser ut i dag med all nedskräpning. Vad gör ni för att komma till rätta med systemet som det ser ut i dag?

Förpacknings- och tidningsinsamlingen har system som gör att de i princip kanske inte sköter uppdraget så som vi skulle vilja, men vi kan inte göra något annat än stillatigande titta på. Vi föreslår att man ska se över möjligheten att gräva ned de gröna behållarna och återvinningsstationerna just för att vi ska få en snygg och fräsch stad – ett Stockholm som vi alla vill leva i.

Anförande nr 5

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Den biogas som vi producerar i Stockholms stad säljer vi. Vi subventionerar inte biogasen. Vi kommer att sälja ännu mer biogas. Marknaden för miljöbilar har gått upp så att vi är uppe i tio procent av nybilsförsäljningen. Alla är inte biogasbilar. En del är etanolbilar. Båda marknaderna ökar väldigt mycket.

Jag kan också tala om att i hela Europa är det intressant att jobba vidare med detta. Jag har just varit på ett möte i Frankrike där man diskuterade hur det här kommer att se ut i framtiden. EU:s nya förordningar handlar ju om att man ska gå över från fossila bränslen till miljövänliga bränslen.

Vi är helt på rätt väg. Det tycker jag är väldigt roligt.

När det gäller ansvarsfrågan och vad vi gör har jag absolut ingenting emot att gräva ned avfallsbehållarna. Men det finns en del problem med det också. Allt ser inte så vackert efter ett tag. De erfarenheter vi har av nedgrävda behållare är att de lockar människor att slänga olika sorters blandade sopor där. Då blir det ganska mycket lukt.

Det är ju också en informationsfråga. Vi ska naturligtvis försöka med det där det går.

Anders Hellström frågar vad vi gör mer. Vi pratar med Naturvårdsverket kring en del otydliga bestämmelser som gör att kommunerna inte kan ta fram så bra system som möjligt eftersom det finns arbetsmarknadsbestämmelser som också reglerar det här området. Vi har en mycket bra dialog med Naturvårdsverket. Vi har tillskrivit regeringen när det gäller tidningsinsamlingen och vi kommer att föra ett program för ett snyggt och rent Stockholm under hösten och våren.

Anförande nr 6

Anders Hellström (m): Tack Viviann! Vi fick lite mer konkreta svar, dock inte på den sista punkten. Fortfarande kvarstår problemet att det inte bara är tidningar som vi gör oss av med. Det finns också andra avfallsfraktioner där det är problem.

Jag hoppas och tror att du även i de styckena kommer att trycka på dina kamrater på Helgeandsholmen.

En annan sak i svaret som fick mig att hoppa till lite rör den första frågan. Du säger så här: Personer som av olika anledningar inte själva klarar av att ta hem de varor de behöver får i dag hjälp med det på olika sätt. De bör på liknande sätt få hjälp med sina förpackningar.

Det är själva utgångspunkten. Vem ska hjälpa dem med det? Är det biståndsbedömning som ska till, framför allt vad gäller funktionshindrade och äldre? Har ni avsatt pengar i stadens budget för ökad biståndsgivning på det området, eller är det någon annan kraft som ska hjälpa dem som inte klarar detta?

Jag måste också avslutningsvis lyfta fram en annan fråga som jag tycker är lite fascinerande. Det står så här i svaret: Källsortering och en god avfallshantering kan inte nog, utan att man överdriver, sägas vara en av mänsklighetens ödesfrågor i takt med en ökande konsumtion.

Mänsklighetens ödesfrågor, säger Viviann Gunnarsson. Jag läser dagligen i tidningarna om effekterna av jordbävningen i Pakistan, terrorism, svält i Afrika och olika pandemier. Människor dör. Det finns krig i vår värld. Vi har kolkraftverk i vår närregion vid Östersjön som spyr ut giftiga saker i vår luft. Ni pratar om avfallshanteringen och förpackningarna i Stockholm som en mänsklighetens ödesfråga. Jag tycker att det är ett något märkligt uttalande.

Lyft blicken och titta ut över världen. Det här är ingen ödesfråga. Men det är en väldigt viktig fråga som vi måste lösa till stockholmarnas fromma.

Anförande nr 7

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Det var just det vi gjorde. Vi lyfte blicken och tittade ut över vår värld. Vi såg enorma sopberg. Vi såg enorma deponier som läcker ut giftiga ämnen i våra hav och i dricksvattentäkter. Det är en ödesfråga för många människor i världen. Den blir värre och värre om vi inte minskar mängden sopor.

Det första vi måste göra är att ta hand om sopbergen som ökar exponentiellt nästan. Det är en mycket kostsam fråga. Vi har väldigt billig avfallshanteringstaxa i Stockholm. Det gör att det ses som ett mindre problem. I andra länder är det ett större problem. Många av de sjukdomar vi ser i dag beror på att man inte har en bra sanitet och renhållning i världen.

Vem ska hjälpa till att bära ut soporna? Vi hade ju en dialog sist som handlade om att man faktiskt kan prata med varandra i det hus där man bor. Man kan faktiskt prata med grannen om att ta med ens påse. Jag tycker ändå att huvudfrågan är att om man kan få in alla varorna i sitt hus måste man ju också kunna få ut förpackningarna. Det kan ju inte vara helt orimligt att göra den bedömningen när man handlar.

Det handlar naturligtvis om att ha så få och små förpackningar som möjligt och att minska avfallsberget så mycket som möjligt. Det är den första nivån i

avfallshierarkin, vilket du bör veta, Anders, eftersom du sitter i renhållningsnämnden.

§ 5 Interpellation om betalning i parkeringsautomater (nr 2005:37)

Anförande nr 8

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag tackar borgarrådet för det svar jag har fått. Det är glädjande att han inser att det måste göras mycket och att Trafikkontoret jobbar med frågorna kring parkeringsautomater och att man inte ska behöva bära runt på en massa mynt för att kunna parkera i Stockholm. Framför allt ur turistsynpunkt lär nog detta vara betydelsefullt.

Jag ser fram emot att man fortsätter att jobba med detta och att pengar anslås till detta viktiga arbete. Tack så mycket för svaret.

Anförande nr 10

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Jag tänkte avstå från att yttra mig, men det här är ett av de mest genomarbetade och tekniska svar som jag någonsin har avgivit. Det finns alltså en hel del att hämta i detta svar om man är intresserad av betalningsapparater.

§ 6 Interpellation om FoU-enhetens oberoende ställning (nr 2005:39)

Anförande nr 11

Borgarrådet A n n i k a B i l l s t r ö m (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 12

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Den här interpellationen har jag ställt till Annika Billström med anledning av den utredning som gjordes angående Skärholmsmodellens Jobbcentrum. FoU-enheten sorterar numera under stadsledningskontoret, förut sorterade den under socialtjänstförvaltningen.

Döm om vår förvåning när vi i medierna kunde höra att det hade gjorts en utvärdering som vi inte hade fått tillgång till. Det var kraftiga angrepp på Skärholmsmodellens Jobbcentrum, och det gick inte att få tillgång till rapporten. Etermedierna och andra medier hade den. Rapporten kryddades med citat, som att det är ett mycket tydligt motiv med verksamheten att sortera de värdiga arbetslösa från de ovärdiga.

Vi tycker att FoU-enheten bedriver väldigt bra verksamhet. Det är en väldigt viktig verksamhet för vår stad att vi har den och kan ha glädje av den som underlag för våra beslut. Men då är det också viktigt att man kan lita på det och att man kan se att det är en oberoende forskningsenhet.

Mina frågor till dig handlade om ifall du tycker att det är viktigt att FoU-enheten har en politiskt oberoende ställning. Det sade du att du tyckte. Jag frågade också om det är rimligt att det är en person som har centrala uppdrag som har gjort rapporten. Man kan ju säga att det självklart finns många här i salen som är anställda i staden. Det måste man kunna få vara. I det här fallet handlade det om en person som har suttit i socialtjänstnämnden tidigare.

Du säger att resultatet ibland kanske inte överensstämmer med läsarens egen uppfattning, vilket verkar vara interpellantens dilemma. I stället för att ta fasta på formfrågor kring en forskningsrapport är det viktigt att diskutera sysselsättning och arbetsmarknad.

Det är självklart väldigt viktigt att diskutera sysselsättning och arbetsmarknad. Det försöker vi ofta göra. Men det är viktigt för framtiden att veta vad du egentligen tycker om detta. Tycker du att det var bra? Det framgår inte riktigt av svaret. Det var både ja och nej.

Anförande nr 13

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ska försöka vara så tydlig som jag bara kan.

Jag vill för det första beklaga att rapporten inte nådde oss som förtroendevalda innan medierna hade rapporten. Det tycker jag är väldigt viktigt.

Jag har personligen besökt Jobbcentrum många gånger och tycker att de genom åren gör ett bra arbete. Precis som du konstaterar är det viktigt att vi inte ägnar oss åt yrkesförbud, oavsett politisk färg eller politisk hemvist.

Jag har med hjälp av mina medarbetare har tittat igenom den här frågan. Det är viktigt att säga att projektet genomfördes i god ordning och under vetenskaplig ledning. Upplägget hade godkänts av den statliga etikprövningsnämnden, alltså Stockholmsavdelningen av den. Det tycker jag ändå garanterar sakligheten. Vad resultatet blir vet vi aldrig oavsett vilka vetenskapliga undersökningar som görs. Ibland kan vi tycka att resultaten är goda, ibland kan vi tycka att de är mindre goda. Det viktiga är ändå att vi är överens om att om den här rapporten hade varit intressestyrd hade den väldigt kort hållbarhet och det skulle vara avslöjande om den inte är vetenskaplig i sina bedömningar och i sina resultat.

Jag vet inte vad som är hönan och vad som är ägget. Men om man medvetet planterar saker hos medierna innan vi som förtroendevalda får möjlighet att läsa igenom den här typen av undersökningar är vi väldigt illa ute.

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag kan bara hålla med om Annika Billströms sista ord. Jag kan också säga att jag anmälde det här till revisorerna och bad att de skulle titta på det. Det har de gjort. Det har kommit ett uttalande från revisionen. De säger att man visserligen kan vara förtroendevald, men om man är det är det särskilt angeläget att det av utvärderingsrapporten mycket tydligt framgår vad som är underlag av faktakarakter och vad som är värderingar. Det är de väldigt noga med.

Detta har naturligtvis genomförts i vederbörlig ordning, men de citat som man använder kan man ju inte ta ställning till i förväg. Man har till exempel skrivit: Syftet att avskräcka de fattiga – det är ju också ett speciellt begrepp i sammanhanget – från att söka understöd ligger inte så långt från den verksamhet som bedrivs i Skärholmen 2005. Det jämförs med arbetshus för fattighjon från slutet av 1800-talet.

Man har misstolkat det statistiska underlaget. Man säger att endast 22 procent av de undersökta personerna lever på socialbidrag i Skärholmen i dag. Det är ju en jättebra siffra om man jämför med många andra ställen. Det är ganska konstigt.

Revisorerna har sagt att för att underlätta hanteringen vid liknande arbeten i framtiden kan det vara lämpligt att utnyttja någon form av politisk referensgrupp. Tycker du att det är en bra idé?

Revisorerna anser också att kommunstyrelsen bör skapa riktlinjer och instrument för utvärderingar som ska beaktas i framtiden. Är du beredd att ta initiativ till att skapa sådana riktlinjer som revisorerna förordar?

Anförande nr 14

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige och Ann-Katrin Åslund! Jag är beredd att medverka till allt som gör regelverket tydligare. Rollen mellan att vara förtroendevald å ena sidan och anställd eller tjänsteman å den andra måste vara väldigt tydlig. Det får aldrig råda tvivel om var gränsen går.

Jag kommer inte ihåg revisionsrapporten. Låt mig ta del av den en omgång till. Jag vill svara dig att min utgångspunkt är att behandla dina frågor väldigt positivt.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Frånvarorapportering i gymnasieskolan*

Anförande nr 15

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): I skolborgarrådets frånvaro ställer jag frågan till finansborgarrådet. Den handlar om dagens artikel i Svenska Dagbladet som speglar att ett IT-gymnasium i Stockholm har börjat använda sig av sms till föräldrarna för att minska elevernas frånvaro. Eftersom Erik nu inte är här ställer jag frågan till Annika: Varför kan inte alla Stockholms kommunala skolor genomföra någon typ av direkt återkoppling till föräldrarna när elever är frånvarande?

Utifrån ett näringslivsperspektiv – vi har många gånger pratat om näringslivets behov i Stockholm – har skolan en central plats. Men vi tappar i position varje år i förhållande till andra länder och i förhållande till den nivå som eleverna i den här staden hade för till exempel tio år sedan. Att använda sig av sms är en konkret åtgärd för att motverka skolket i skolorna. Jag skulle vilja höra om du har några synpunkter på det förslaget.

Anförande nr 16

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Mikael Söderlund, jag blev lite förvånad. Jag trodde frågan skulle handla om barngruppernas storlek. Men det gör inget. Du kan kanske ställa den frågan också.

Ärligt och uppriktigt ska jag säga att jag inte har läst artikeln i Svenska Dagbladet i dag. Jag har lyssnat på vad du säger, och jag tror att vi är överens om att elever, lärare och föräldrar bör göra allt de kan för att minska elevernas ogiltiga frånvaro i Stockholms skolor. Exakt hur man ska gå till väga kan jag inte ta ställning till i dag. Men man kan inte bara prata, utan man måste också agera. Det är väl alldeles klart.

Jag är inte förberedd på frågan. Erik Nilsson är inte närvarande. Jag trodde att frågan skulle handla om barngruppernas storlek. Men vi kan väl prata om saken.

Anförande nr 17

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag ska gärna återkomma i frågan om barngruppernas storlek.

Jag tar fasta på det sista som Annika Billström sade, att man måste gå från ord till handling. Nu har vi haft en rad olika träffar med näringslivsmänniskor och vi har pratat om skolans utveckling. Nu måste man komma till något slags slutsats med offensiva förslag.

Tänk, att jag tror att Annika Billström inte alls vill ha några sms till föräldrarna. Det beror på att Annika Billström under den här mandatperioden har tagit bort till exempel redovisningen av ogiltig frånvaro i elevernas betyg och på olika sätt ständigt problematiserat frågan om närvaron och vilka grunder den har. Därför litar jag inte

ett ögonblick på att Annika Billström verkligen seriöst vill pröva det här förslaget, utan jag tror att man i vanlig ordning lägger det i en byrålåda.

Om det vore så att man ärligt ville ha förändring och lite mer ordning och reda i Stockholms skolor skulle man ha lagt fram sådana förslag. Men under den här mandatperioden har man gjort precis tvärtom.

Anförande nr 18

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Mikael Söderlund känner ju mig och vet att jag tycker om att gå från ord till handling. Vi ska vara väldigt resultatinriktade.

Jag gillar ju inte ensidigt fattade beslut när det gäller den typen av frågor i skolan. Jag tycker att det är viktigt att lärare, föräldrar och elever hittar åtgärder som är lämpliga. Hur de sedan ska tas om hand har vi en hel apparat för såväl i utbildningsnämnden som i stadsdelarna och i kommunstyrelsen.

Om du presenterar ett antal förslag lovar i alla fall jag som finansborgarråd att titta på dem.

Anförande nr 19

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag har presenterat sådana förslag, och det är ju också väldigt roligt att IT-gymnasiet i Kista praktiserar sådana förslag. I Rom, i Italien, och i Storbritannien med Tony Blair, som är Annika Billströms partivän, praktiserar man också sådana förslag. Så det är ju inga vilda idéer som kommer från den yttre rymden, utan det är redan med god empiri praktiskt genomförda förslag som vi lägger fram.

Jag noterar bara att Annika Billström i dag inte kan ta ställning till frågan.

Anförande nr 20

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, Mikael Söderlund! Det är möjligt att du har lagt fram sådana förslag. Jag ska ta del av dem. Men jag tror absolut inte att dina förslag skulle komma från yttre rymden, tvärtom. Många av oss kommunalpolitiker är väldigt resultatinriktade. Vi kan väl sätta oss ned och diskutera igenom dessa frågor, så får vi se vilka resultat vi kan åstadkomma.

Fråga nr 2. Folkomröstningen

Anförande nr 21

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Annika Billström sade i tidningen Metro i förra veckan så här: "Sättet som vi fick skatten på är djupt odemokratiskt. Det får inte vara så att man på riksnivå lägger ett uppdrag på kommunen som den inte själv bestämmer över". Det kan vi ju alla hålla med om. Den enda person som jag trodde inte höll med om det uttalandet var Annika Billström själv.

Nu skulle jag vilja veta: Hur kommer det sig att Annika Billström får säga detta medan samma åsikt censureras bort när den kommer från de borgerliga partierna?

Anförande nr 22

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det jag häromdagen svarade en journalist på var frågan om jag är för eller emot ekonomiska styrmedel. Det jag svarade var att jag är för någon form av ekonomiska styrmedel, vägutbyggnad och utbyggnad av kollektivtrafiken. Det är viktigt, och det som fullmäktige sade i april 2003 var att den folkomröstning som Motormännen hade krävt ska genomföras efter det att försöket är avslutat. Jag har fortfarande samma uppfattning i dag.

Anförande nr 23

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det var ju definitivt inget svar på frågan. Jag vill veta varför du tycker att det sätt på vilket man har tagit fram det här försöket är djupt odemokratiskt, samtidigt som vi förvägras säga det på valsedeln.

Det sätt som biltullarna har tagits fram på är ju en del av hela debatten. Det går inte att frigöra å ena sidan försöket och å andra sidan demokratiaspekterna, eftersom människorna har blivit lurade av det som du sade före valet.

Jag tycker att det här försöket är djup odemokratiskt på det sätt som det har tagits fram på, och jag tycker att de borgerliga partierna också ska få säga det. Då är fortfarande frågan: Hur kommer det sig att vi inte får säga det medan du får säga det?

Anförande nr 24

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): För det första: I er opinionsbildning har ni under tre år i rad talat om vad ni har för uppfattning, verbalt och skriftligt.

För det andra: Alla känner väl ändå till att Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna genom att använda verktygen teknik och juridik har gjort allt för att stoppa detta försök. Det är vad som har hänt.

Jag har fortfarande uppfattningen att sättet på vilket vi fick den här frågan i knäet var odemokratiskt. Jag är för någon form av ekonomiska styrmedel.

Anförande nr 25

Borgarrådet E d h o l m (fp): Om det var djup odemokratiskt kan man ju verkligen fråga sig varför du gick med på det över huvud taget. Om man använder den typen av begrepp måste de väl betyda någonting. Hur kan man då bara sitta kvar? Hur kan man låta det ske över huvud taget om man tycker att det är djup odemokratiskt? Att man säger att någonting är djup odemokratiskt betyder ju någonting.

Ja, vi har använt alla möjligheter som står till buds för att stoppa det här, och det har vi gjort för att vi tycker att det är fel. Men vi har naturligtvis använt hela demokratins verktygslåda. Vi har inte försökt censurera era åsikter. Vi tycker också att våra åsikter ska kunna få genomslag i folkomröstningsdiskussionen.

Det sätt som försöket har tagits fram på är djupt odemokratiskt, det har du helt rätt i. Men det är du som är ansvarig för det.

Anförande nr 26

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): När vi samtliga gruppleddare under några veckor har träffats för att försöka komma överens om valsedlarnas utformning har ni använt ytterligare ett verktyg. Innan allt var färdigförhandlat skickade ni vid fyra tillfällen omedelbart information till medierna som inte var sann, för inget är sant förrän allt är klart, och allt var inte klart.

Man kan fundera över hur demokratiska de medel som ni använder er av är. Men det åvilar er, och det åvilar självklart – och det tycker jag är det viktigaste perspektivet – Stockholms väljare den 17 september när stockholmarna får säga sitt både i det politiska valet och i folkomröstningen. Tack och lov har ju alla partier i den här församlingen sagt att man ska följa folkomröstningens resultat. Det tycker jag är oerhört viktigt.

Fråga nr 3. Åtgärder mot buller

Anförande nr 27

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Som född och uppvuxen i Enskede har jag under många år följt turerna kring Nynäsvägens vara eller icke vara. Många var glada i samband med att Södra länken-beslutet fattades. Man hoppades då att Nynäsvägen mellan Sofielundsplan och Hökarängsmotet också skulle grävas ned. Men det hände ingenting. Bullret är nu värre än någonsin. Och jag vill fråga borgarrådet Rönngren: Vad händer när det gäller Nynäsvägen?

Anförande nr 28

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Jag instämmer i frågeställarens fråga. Vad händer egentligen med Nynäsvägen? Det har ju under många år förts en diskussion om bullerdämpande åtgärder där. Jag är själv söderortsbo så jag vet hur detta engagerar människor.

Jag har noterat att jag under den senaste veckan har fått ett antal mejl om samma frågeställning: Vad händer framöver? Jag håller på att undersöka vad det är för någonting som har gjort att man inte har vidtagit de åtgärder som var planerade. Det jag har kunnat se hitintills är att det har blivit avsevärt mycket dyrare än vad som var planerat från början och att det nu inte finns tillräcklig ekonomi för att genomföra detta.

Men jag tycker att det finns all anledning att följa frågan och försöka hitta en lösning på den så att vi äntligen kan se till att bullret på den här delen av Nynäsvägen dämpas, så att de som bor i närheten inte störs av det buller som förekommer.

Det har ju vidtagits en hel del åtgärder. Vi som var med på Dennispaketstiden kommer ihåg alla de diskussioner som vi hade om Nynäsvägen och den överdäckning och annat som skulle ske med anledning av det här paketet som sedermera sprack.

Nu byggs det ut och vägnätet förbättras, och jag tycker att vi gemensamt måste se till att det vidtas bullerdämpande åtgärder i form av plank eller andra åtgärder för att få ned bullernivåerna utefter Nynäsvägen.

Anförande nr 29

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag förstår att du har mejlbombats eller åtminstone fått många mejl på den senaste tiden. På villaägarnas årsmöte i torsdags var det en mangrann samling – inte bara villaägare utan även många boende i hyreshusen längs Nynäsvägen – som var väldigt upprörd.

Man har under en längre tid mätt bullret, och det var över 62 decibel. Vi vet alla att det inte ska finnas något buller över 55 decibel. Du säger att man ska arbeta vidare, men vad är nu det akuta beskedet till alla boende vid Nynäsvägen som lider av bullret?

Ni avsatte en miljömiljard. Varför finns inte bullerdämpande åtgärder med i de pengarna?

Anförande nr 30

Borgarrådet Ronnegrén (s): Ordförande, fullmäktige! Först vill jag säga att jag inte på något sätt har blivit mejlbombad, utan det har kommit ett antal mejl som handlar om bullerdämpande åtgärder. Utöver detta har trafiknämndens ordförande, Mirja Särkiniemi haft träffar med boende runtomkring och diskuterat bullerproblematiken.

Trafikkontoret håller på att ta fram ett tjänsteutlåtande som det förhoppningsvis kan fattas beslut om innan årsskiftet eller direkt efter årsskiftet. Det handlar om att lösa problemet och se till att vi får fram pengar så att vi kan vidta konkreta åtgärder. Det är också det besked som vi har fått från trafikkontoret.

Jag tror att vi alla verkligen väntar på dessa åtgärder. Det är ett stort bekymmer att det är så pass mycket buller från trafiken som det är i det här området. Men en lösning är på gång. Vi för en dialog med de boende och framför allt med trafikkontoret. Det kommer ett tjänsteutlåtande om hur pengarna ska tas fram.

Anförande nr 31

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Det finns en stor irritation. Min fråga är fortfarande: Ni avsatte 1 miljard kronor för miljöskapande åtgärder. Det sägs från trafikkontoret att det har funnits med ett förslag om bullerdämpande åtgärder utmed Nynäsvägen. Men av någon anledning kom detta inte med.

Man har satt upp bullerskydd vid Enskedevägen som inte alls är lika hårt trafikerad som Nynäsvägen. Men där det är ett så högt buller har det inte hänt någonting. Det

räcker inte med att säga att det kanske kommer ett ärende. Ni har haft snart fyra år på er att se till att det händer någonting i samband med Södra länken och kontakterna med Vägverket. Varför har man inte använt miljömiljardspengarna och varför har man inte sett till att det skyndsamt har kommit fram ett ärende?

Anförande nr 32

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag ska först göra ett förtydligande. Det kommer ett ärende som klarar ut de ekonomiska förutsättningarna så att vi kan vidta de åtgärder som behövs för att man ska minska bullret från vägen. Det är inte fråga om kanske, utan det ärendet kommer.

I samband med att vi som var för miljömiljarden fattade beslut om den införde vi också ett regelverk för den. Det finns alltså inte stöd inom ramen för miljömiljarden att vidta dessa bulleråtgärder. Det är det enkla skälet, och vi är inte beredda att bryta några regelverk som vi själva har skapat.

Fråga nr 4. Billtullskansliets annonsering i dagspress

Anförande nr 33

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är en kopia på den annons som pryddes sidan 3 i Dagens Nyheter. Gissningsvis har den kostad en bit över 100 000 kronor, för det är vad det kostar att annonsera där. Annonsen sätter diskussionen om vad som ska stå på valsedlarna i ett rätt intressant perspektiv.

Min fråga till borgarrådet Billström är helt enkelt: Vore det inte bättre att överlämna propagandan till partierna, eller är det verkligen meningen att det är trängselavgiftskansliet som ska stå för propagandan i den av skattebetalarna betalade annonsen?

Anförande nr 34

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, Cecilia Brinck! Som du kanske kommer ihåg är ansvarsfördelningen väldigt klarlagd just nu mellan staten, landstiget och staden. Staten är via Vägverket ansvarig för det tekniska genomförandet av försöket. Landstinget är ansvarigt för kollektivtrafikinsatserna, och Stockholms stad har ansvaret för annonser eller information och kommunikation. Det vi just nu ser är ett led i det arbetet. Det har också förekommit en annonskampanj tidigare.

Anförande nr 35

C e c i l i a B r i n c k (m): Min fråga handlar inte om ansvarsfördelningen. Jag är helt på det klara med hur den ser ut. Min fråga handlar om innehållet i den informationsinsats som kansliet har gjort i och med den här annonsen.

Tycker verkligen borgarrådet Billström att detta är allsidig och åsiktsneutral information?

Anförande nr 36

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Till att börja med lägger jag, som politiskt ansvarig, mig inte i hur tjänstemännen utför sitt arbete. Det finns ett beslut om ansvarsfördelningen och vad som ska göras. Hur det görs måste tjänstemännen få det hela och fulla ansvaret för, och det har de också fått.

Anförande nr 37

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu har borgarrådet Billström på kort tid lyckats att använda tre försvarslinjer i precis samma fråga: För det första är det här i enlighet med den ansvarsfördelning som man har genomfört, för det andra är det information och för det tredje är det inte hennes sak eftersom det är tjänstemännen som har utformat annonsen. Men man kan ju inte gömma sig bakom detta. Det här är ett försök som majoriteten har genomdrivit. Man har anslagit pengar för informationsinsatser. Finns det ingenstans där vi kan utkräva ett politiskt ansvar av dem som faktiskt står bakom det här? Är det det som borgarrådet står här och säger?

Anförande nr 38

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det politiska ansvaret utkrävs av väljarna. Det är stockholmarna som utkräver det ansvaret. Det är väljarna som har det fulla mandatet och möjligheten att säga att det vi har gjort är bra så att vi får fortsatt förtroende eller också kan de säga nej.

Att jag skulle gå in och värdera en informationskampanj som tjänstemännen har gjort är precis det som folkpartisten tidigare i dag interPELLERADE mig om. Jag skulle gå in och värdera vad tjänstemännen har för arbetsuppgifter, vad politiken har för arbetsuppgifter och ansvar.

Du försöker att dribbla bort detta genom att påstå att informationskampanjen är politiserad. Jag ställer inte upp på det synsättet.

Fråga nr 5. Tomträtter

Anförande nr 39

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande! Jag skulle vilja ställa frågan till borgarrådet Rönngren hur det står till med friköp av tomträtter när det gäller småhus där det i regel bara bor en familj.

På nyheterna i dag hörde jag ett uttalande från borgarrådet Rönngren. Han sade att han inte hade någon vetskap om varför det inte hade sålts någon tomträtt under den här mandatperioden, om det möjligtvis kunde bero på att tjänstemännen fortfarande höll på att beta av ärenden från föregående mandatperiod.

Det har ju i alla fall gått några timmar sedan intervjun, så borgarrådet har kanske hunnit att ta reda på hur det står till.

Samtidigt undrar jag om det bara beror på avbetning av det tidigare uppdraget eller om det rentav förhåller sig så att det kan ha att göra med priset, nivån i förhållande till taxeringsvärdet.

Anförande nr 40

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är flera timmar sedan som den här intervjun gjordes, så jag har hunnit höra efter hur det ser ut när det gäller friköpsdelen.

Först noterar jag att det finns kommuner som agerar på ett helt annat sätt än vad Stockholm gör. De har andra principer för prissättningen vid friköpande och också i fråga om avgälderna. Vi i Stockholm har en helt annan syn, och vi har sagt att vi inte under några som helst omständigheter ska ta ut marknadsmässiga priser. Skulle man göra det då tvingar man folk från hus och hem.

Sedan är det ett stort antal ansökningar som håller på att behandlas. Dessa ansökningar är inlämnade under den förra mandatperioden, 1999. Och löftet står fast. De som har inkommit med ansökningar vid den tidpunkten får friköpa sina tomter till det värde som var aktuellt vid det tillfället.

Sedan har vi fattat beslut om en annan beräkningsgrund för friköpandet, uppemot 70 procent. Sådana ansökningar har börjat komma in nu. De kommer också att behandlas. Vi har inte någon dogmatisk inställning till denna fråga. Vill man friköpa sin tomt är det okej att göra det, och då gäller den högre värderingen, den procentsats som vi har beslutat om.

Men det pågår fortfarande prövning. Det var ganska många som ville friköpa sina tomter under den föregående mandatperioden.

Anförande nr 41

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det här handlar om minst två olika frågor. Borgarrådet säger att man inte vill driva folk från hus och hem. Men är det inte just som ni har gjort på olika sätt? Ni har inte bara chockhöjt avgälderna. Dessutom har ni höjt fastighetsskatten. Under min tid som aktiv inom Villaägarnas riksförbund fick vi många klagomål om att det fanns de som inte hade råd att bo kvar därför att Socialdemokraterna bedrev en sådan politik. Det var många tragiska fall som vi fick ta del av.

Först höjdes taxeringsvärdena. Sedan höjde ni priset för friköpande från 50 procent av taxeringsvärdet till 70 procent av taxeringsvärdet. Det är klart att 70 procent av det nya taxeringsvärdet innebar en avsevärd skillnad. Det blev nästan en hundra procentig uppräkning i förhållande till det pris som de hade kunnat köpa för tidigare.

Med tanke på att ni införde tomträtter i början av 1900-talet för att de mindre bemedlade skulle ha råd att bo i småhus är det ganska förvånande att ni därefter för en sådan politik att de inte har råd att bo kvar.

Anförande nr 42

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag instämmer i varken Berthold Gustavssons beskrivning eller slutsats. Ett skäl till att det blev en ganska stor höjning när vi väl genomförde den var att ni under den förra mandatperioden lät bli att höja när ni hade möjlighet att göra det av det skäl som ni anförde, det vill säga kopplingen till fastighetsskatten.

Nu har vi gjort den bedömningen att man ändå ska få friköpa om man är intresserad, och då har vi bestämt en annan värderingsgrund som vi står för. Trots att den är 70 procent kommer det in ansökningar från enskilda stockholmare som vill friköpa sina tomter.

Jag har tittat lite runtom i den här frågan. Den kommun som är mest aggressiv i detta är en grannkommun till oss, Lidingö. Där har man sagt att man vill ha marknadsmässiga priser och man inte under några omständigheter vill subventionera avgälderna i förhållande till övriga kommuninvånare. Det får som konsekvens att man driver upp priserna så mycket att folk får lämna sina hus och hem. Den principen har vi inte i Stockholm. Vi har helt andra värderingsprinciper med ideologiska förtecken.

Anförande nr 43

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Du säger att det inkommer ansökningar. Du har dock inte nämnt någonting om mängden. Enligt reportern hade det inte kommit in en enda under hela mandatperioden. Hur många har det kommit in på ett ungefär? Är det en, är det tio eller är det 500? Det kanske borgarrådet kan ha en viss uppfattning om. Det vore bra att redovisa det med tanke på att det under den förra mandatperioden – vill jag minnas – kom in ungefär 18 500 ansökningar. Så det är en viss skillnad.

Vi tyckte att summan skulle vara rimlig, och vi undersökte vad som var lämpligt. Det fanns bara en köpare, nämligen den som bor på tomten, och då tyckte vi att man borde få friköpa till ett rimligt pris.

Du pratar om andra kommuner, men du nämnde inte Göteborg. Där har man ett marknadsliknande synsätt och system för detta. Är det dina partikolleger där som du vill efterlikna?

Anförande nr 44

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är helt klart att det är olika uppfattningar mellan partierna i den här salen i synen på tomträttsavgälderna, upplåtelseerna och försäljningen av tomträtter i denna stad. Det visade sig under den förra mandatperioden när Berthold och hans kolleger sålde ut ett stort antal tomträtter till ett lågt pris, vilket gjorde att det blev stora förluster i denna stad. Det innebar en enorm förmögenhetsöverbältring från det gemensamma, det allmänna, till några enskilda människor. Den politiken står inte vi för.

Ja, man kan jämföra mellan olika kommuner. Jag tog upp ett nära exempel. Lidingö ligger bara tvärs över bron. Där har man en helt annan syn. Den synen har vi inte i Stockholm.

Sedan tycker jag att det här med skatten är intressant. Den lyfts ofta fram, och det gjorde man också under budgetdebatten för en vecka sedan. Såvitt jag vet är det inget parti som tar upp den tråden, i alla fall inte Moderaterna i riksdagen. Man har sagt att man inte ska avskaffa fastighetsskatten, så man har alltså gjort en helt ny vändning. Det är något nytt, men det har man inte gjort i den här salen.

Fråga nr 6. Barngruppernas storlek

Anförande nr 45

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! En väldigt viktig företagspolitisk och väsentlig fråga, om man vill locka hit nya företag, är tillgången på bra barnomsorg. I serien *Vallöften vi minns*, som ju den här kvällen även senare eventuellt ska handla om, kommer vi ihåg vallöftet om minskade barngrupper. Nu kan jag läsa i tidningen att det i stället är kaos och att det i januari i flera av våra stadsdelar riskerar att bli väldigt lång väntetid för att få en daghemsplats. Jag skulle gärna vilja att Annika Billström kommenterade detta faktum.

Anförande nr 46

Borgarrådet Billström (s): Jag tycker faktiskt att det är väldigt positivt att Mikael Söderlund också har det näringspolitiska perspektivet. Vi tror att näringslivet bara är intresserat av att det byggs bostäder och infrastruktur, men näringslivet är också intresserat av att välfärdssektorn fungerar, och det gör den. Det är bara ett problem just nu som vi måste klara ut, och det är alla de överklaganden som finns när det gäller 230 förskolor som vi i ekonomiutskottet har fattat beslut om att bygga ut. Får vi bygga ut dessa förskolor innebär det att vi kommer att kunna minska barngrupperna med två barn per grupp.

Om jag inte är felunderrättad tror jag att det är – och missförstå mig rätt nu – i de mest välbärgade områdena som antalet överklaganden är som störst. Jag är väldigt ledsen för det.

Det finns en framtidstro hos stockholmarna. Det är positivt. Det föds oerhört många barn. Det är klart att vi i det sammanhanget ska bereda varje man och kvinna som vill en plats för sin dotter eller sin son i förskolan.

Men får vi ordning och reda på överklagandena, ja, då kommer vi att klara även det vallöftet.

Anförande nr 47

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Man kan ägna sig åt många bortförklaringar. Nu är det de i Bromma som tjänar 25 000 kronor i månaden som är orsaken till att det inte finns ett större utbud av barnomsorg i Stockholm. Så enkelt är det naturligtvis inte alls. Det kallas demokrati i alla andra sammanhang, att man ska ha rätt att yttra sig om det ska byggas en barnstuga på granntomten som skymmer ens sovrumsfönster. Det brukar man i alla andra sammanhang acceptera, men det gör plötsligt inte Annika Billström.

Jag tror inte alls att det är så lätt som att man kan skylla på överklagandena, utan jag tror att det beror på något helt annat, nämligen att ni i oppositionen i vanlig ordning ställde ut vallöften som ni inte kunde hålla.

Alla i den här salen visste om vad som skulle hända under de närmaste åren, nämligen att det skulle födas minst 1 000 barn mer varje år i Stockholm. Alla visste att det på olika sätt skulle ställa enormt höga krav på stadens barnomsorg. Ändå väljer Socialdemokraterna att gå ut med ett vallöfte som man nu inte håller. Barngrupperna har inte minskat i någon utsträckning alls.

Däremot har man fått väldiga problem med att lösa det som vi under vår period var väldigt bra på, nämligen att garantera att män och – kanske framför allt – kvinnor som vill ut i förvärvsarbete skulle få en barnomsorgsplats inom tre månader, men det kan man inte längre garantera i Stockholm. I januari blir det kaos, har flera tidningar rapporterat.

I den situationen är jag fascinerad över att Socialdemokraterna krampaktigt håller fast vid att inte tillåta nya typer av barnomsorg.

Anförande nr 48

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det är klart att människor ska få säga vad de tänker och tycker. Vill de inte ha en förskola utanför sovrummet – som Mikael pratade om – finns det ett demokratiskt instrument, och det är att överklaga. Det ska alla ha rätt att göra. Jag bara använde detta som en förklaring på samma sätt som ett antal nya bostadsrättsföreningar kommer till stånd senare än vad vi hoppats på, på samma sätt som ett antal hyresfastigheter uppförs senare. Vi lever ju i den verkligheten i Stockholms stad.

Varje år i januari är det väldigt många barn som behöver en plats direkt. Stockholms stad är den kommun i Sverige som har en 3-månadersgaranti för barnomsorg. I skollagen sägs det fyra månader. Vi kommer att klara det här också. Det var många år sedan som Stockholm byggde ut förskolan så mycket just därför att vi visste att det skulle födas fler barn än på många år. Därför hade vi det vallöftet. Det är en uppgift att både bygga ut barnomsorgen och minska barngrupperna, för barnens skull.

Anförande nr 49

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Nu hör jag till de naiva, gammaldags politikerna som Annika Billström inte tillhör. Jag ställer ut vallöften som jag kan hålla, men det har ju Annika Billström struntat i från första början, och allra mest efter förra valet.

Vi som är gammaldags kan konstatera att man inte kan ställa ut sådana löften om man vet att det kommer att födas minst 1 000 barn varje år som senare ska gå i förskolan.

Sedan är jag fascinerad över att man i den här situationen benhårt säger nej till exempelvis flexibel skolstart som skulle vara ett sätt att minska trycket på stadens

förskolor, vilka själva har intygat att de är jätteintresserade av den idén, men det har era gammaldags statsråd stoppat, så det blir ingenting med det.

Man skulle också kunna tänka sig Nackamodellen, nämligen att man låter föräldrarna få avgöra själva. De som kanske vill ha barnomsorg, men som står inför situationen att inte få någon alls får en ekonomisk ersättning så att de kan lösa barnomsorgen på annat sätt. Det säger man också benhårt nej till.

I stället håller man ständigt fast vid en gammaldags modell som innebär att en rad olika familjer i den här staden från januari inte har någon ordentligt ordnad barnomsorg, och det tycker jag är otroligt dåligt.

Anförande nr 50

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Mikael Söderlund säger att han och de andra partierna under den förra mandatperioden visste att det skulle födas så många fler barn än vad det har gjort på många år. De visste att det skulle födas ytterligare över 1 000 barn jämfört med tidigare år. Men då måste jag få ställa en fråga: Om ni visste detta, hur kommer det sig då att ni inte hade förberett staden för det genom planer, genom beslut, genom markanvisningar och annat?

När vi tog över, Mikael Söderlund – även om ni var chockade då – fanns det inga planer. Det fanns inget förberett. Det som är gjort är gjort med kraft och energi och med en enorm beslutsamhet under de senaste tre åren, och vi kommer att fullfölja garantierna. Den som vill ha barnomsorg ska få det, och barngrupperna ska minska med två barn.

Fråga nr 7. Segregationen

Anförande nr 51

H a r d y H e d m a n (kd): Vi har ju sett det franska exemplet under några veckor med storskaliga bostadsområden runt om i Frankrike och på andra ställen som har lett till en explosion. I vissa tidningar har man lyft fram Rinkeby som exempel.

Jag känner rätt många ungdomar i Rinkeby och på andra ställen. Och det jag frågar mig är: Vågar vi erkänna att de väl genomtänkta miljöprogramsområdena faktiskt gynnar segregation? Man skulle kunna uttrycka det lite drastiskt: att de är konstruerade för att segregera. Själva arkitekturen är ju gjord för det från början. Man skulle ha bostadsområden i ett område och arbetsplatser i ett annat område. Man skulle ha villaområden för sig och hyreshusområden för sig.

När jag började i skolan en gång för längesedan sade man: Det är viktigt att placera skolorna så att barn både från villaområdena och från hyresområdena kan gå där.

Vågar vi erkänna detta och tror vi att den så kallade stadsdelsförnyelsen är tillräcklig för att klara detta problem?

Anförande nr 52

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och Hardy! Jag tror inte att man ska vara rädd för att erkänna att miljonprogrammen gynnar en segregation. Den politiska utmaningen för oss som har fått förtroende från stockholmarna är att motverka den segregation som många av de bostadsområden som byggdes framför allt under 70-talet har lett till. Det var inte det som var avsikten, men effekten har kommit att bli denna.

Jag kan inte annat än att hålla med dig. Det är klart att vi alla är olyckliga och bedrövade över det som händer i Paris just nu. Men jag tror att vi också ska ta den debatten som ett tillfälle att kunna samordna oss mycket mera när det gäller den stora utmaningen att motverka segregationen.

Anförande nr 53

H a r d y H e d m a n (kd): Det är intressant. Jag tycker att Teres har en god vilja. Hon vill verkligen att vi ska göra någonting åt detta.

Men om vi ska ge oss på miljonprogramsområdenas struktur och inte bara ”dutta” med olika projekt som medborgarna själva ska hitta på kostar det pengar. Då är frågan: Är vi villiga att satsa dessa pengar? Regeringen stängde ju in en massa pengar genom stopplagen. Samtidigt sade bostadsministern att det som man ser genom fönstren på ett hyreshus som tillhör de kommunala bolagen är också en del av boendemiljön.

Varför kan vi inte försöka få regeringen att släppa på de pengarna så att vi kan göra en massiv satsning på miljonprogramsområdena när det gäller företag och allt möjligt annat som gör att de inte blir så ensartade?

Anförande nr 54

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, Hardy! Vi kan konstatera att stadsdelsförnyelsen inte räcker. Ytterstadssatsningen, oavsett vilken majoritet som har bedrivit den, räckte inte heller. Storstadssatsningen var inte heller tillräcklig. Sedan kan vi diskutera formerna för hur man har använt den.

Men vi måste försöka att hitta ett långsiktigt sätt att jobba med utanförskap i dessa stadsdelar, så att vi på ett nytt sätt kan inkludera medborgarna. Därför har vi också föreslagit i den budget som vi behandlade här början på månaden att stadsdelsförnyelsen efter nästa val ska handla om någonting nytt och någonting annorlunda som vi aldrig har gjort förut. Jag har inbjudit till samtal kring detta, och jag hoppas att du också kommer att delta i det samtalet.

Anförande nr 55

H a r d y H e d m a n (kd): Jag ska gärna delta i det samtalet. Men det gäller också att se till att de som sitter i den här salen vågar göra någonting statusmässigt åt förorterna. Det gäller att inkludera fler än de boende, Bland annat borde vi få med de arkitekter och stadsplanerare som var med och planerade områdena från början. De

borde våga stå upp och säga: Det här ville vi, men det blev fel på det och det området. De måste erkänna detta.

Anförande nr 56

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag kan inte annat än att instämma.

§ 18 Förslag till detaljplan för Hjulstavägen, Kymlingelänken, del av Ulvsundavägen, Enköpingsvägen, Bergslagsvägen, Akallavägen samt del av Hanstavägen m.m. inom stadsdelarna Kista, Tensta, Rinkeby, Akalla, Husby och Bromsten, Dp 1999-08897-54 (utl. 2005:193)

Anförande nr 57

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande och fullmäktige! I detta ärende är vi från Vänsterpartiet inte överens med kommunstyrelsens majoritet. Vi anser att förslaget bör återremitteras för ombyggnad. Vägsträckan ska utgå från tunnelalternativet.

Det här modifierade ytläget som har förordats för E 18:s dragning är olyckligt och bör omprövas. Det innebär att även om det blir en viss överdäckning på delar av sträckan så kommer E 18 att ha en barriäreffekt mellan bostadsområdena och Järvafältet med tung trafik och för miljön negativa effekter. De förbättringar som man får jämfört med nuvarande situation tycker vi är marginella.

I området har det också funnits kraftiga opinioner för en tunnelförläggning av denna sträcka. Tunnelalternativet är förvisso företagsekonomiskt dyrare, men det har många miljömässiga och andra fördelar. Då ska man komma ihåg att även de överdäckningar som har tillkommit innebär merkostnader jämfört med enbart ytalternativ. Skillnaden i kostnad har därmed minskat.

Vi anser alltså att ärendet bör återremitteras och att E 18 ska dras i tunnel. Jag yrkar bifall till vårt förslag.

Anförande nr 58

L e n n a r t J o h a n s s o n (mp): Ärendet om E 18 har varit uppe flera gånger lokalt också i stadsdelsnämnderna. Det är en gammal följetong. Tidigare har vi enhälligt ute i stadsdelsnämnderna varit för tunnelalternativet. Men sedan har det blivit en ändring på det, och den lokala opinionen är för tunnelalternativet.

Detta har också funnits med i olika samrådsmöten med Vägverket. Då har man fört fram tunnelalternativet. Trots det har Vägverket fortsatt med ytlägesalternativet. Miljöpartiet förespråkar tunnelalternativet.

Anförande nr 59

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Herr ordförande och fullmäktige! E 18 är den nordvästra porten till Stockholm. Dagens Hjulstaväg byggdes från början för att klara av trafikförsörjningen till de då nya stadsdelarna Tensta och Rinkeby. Det var meningen att det skulle bli en regional motorväg som skulle gå tvärs över Järvafältet. Den vägen byggdes aldrig, och det var Hjulstavägen som fick bära all trafik.

Nu är det tänkt att nuvarande två körfält av Hjulstavägen ska användas som en lokalgata. De andra två ska kompletteras med ytterligare två körfält som sänks ned

och terrasseras och anpassas gentemot Järvafältet som en motorväg. Det blir alltså dels en lokalgata, dels en motorväg.

När det gäller trafikbullret kommer E 18 när den blir klar att få en bättre bullersituation med den här nya föreslagna detaljplanen. Men fortfarande finns det bostäder i området som behöver få andra åtgärder vidtagna för att det här ska vara fungerande.

Man har också tittat på luftkvaliteten, och den kommer att förbättras genom att trafikflödet flyttas längre ifrån bebyggelsen. Man förutsätter också att det ska bli en jämnare trafikrytm. På två ställen medger detaljplanen att man kan överdäcka vägen för att skapa en bättre miljö både för bostadshusen och för Järvafältet. Överdäckningarna kan bli 100–300 meter långa, och det är möjligt att bygga bostäder och hus ovanpå dem.

Vi anser att det är viktigt att staden nu får fram pengar för att förverkliga överdäckningarna eftersom Rinkeby och Tensta på det här viset får en bättre boendemiljö. Ny mark kan också tas i anspråk. Både Rinkeby och Tensta behöver nya verksamheter och hus. Det är angeläget att öka antalet stora lägenheter i båda områdena.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 60

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Jag begärde ordet därför att jag tycker att det är viktigt att påpeka att Vänsterpartiets och Miljöpartiets agerande i frågan är den värsta formen av populism. Det är inte så att ni har några andra pengar än vad vi har. Ingen skulle väl bli gladare än vi om det gick att lägga vägen i en tunnel. Men det finns ju inga pengar till det! När ni har suttit i era budgetförhandlingar har ni inte drivit det här. Ni har väl inga andra pengar än vad vi andra har att leka med.

Sanningen är den att skälet till att vi står här i dag och måste fatta det här beslutet är att statsmakterna vägrar att ge pengar till vägutbyggnader i den takt som skulle behövas i regionen. Ni har ju prioriterat helt annorlunda. Ni vill ha Norrbotniabanan i stället, trots att det knappt bor några människor där den järnvägen ska dras. Jag tycker att det kan vara på sin plats att erkänna att det saknas pengar till projektet. Det är staten som är ansvarig. Medansvariga är både Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Ni har inga andra pengar att komma med än dem som finns i Stockholms stads budget. Det är därför vi står med det här beslutet i dag. Annars hade vi fått skjuta upp det, och det hade varit ännu sämre.

Anförande nr 61

T o r s t e n S a n d g r e n (v): När man hör Lotta Edholm börja prata om att man inte har pengar, att statsmakterna är stygga och att vi inte har andra pengar än vad ni har så är det alldeles sant. Inte har vi några andra pengar än ni, men vi vill disponera dem på ett annat sätt.

Vi tycker nämligen att även de som bor ute i Hjulsta och Rinkeby och de trakterna behöver få en god miljö. En god miljö får man genom att anknyta via övergångar direkt ned till Järvafältet, genom att lägga ned vägen i tunnel eller en överdäckad motorväg.

Den halvmesyr som vi nu tydligen har en majoritet för här i salen kommer med tiden att visa sig bli väldigt dyr. Förr eller senare kommer man att inse det viktiga i att överdäcka vägen och ge en god miljö. Därför yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation och ställningstagande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 62

Borgarrådet E d h o l m (fp): I så fall ser jag fram emot att Torsten Sandgren, Vänsterpartiet och Miljöpartiet ska tala om på vilka projekt ni ska spara in i Stockholms stad som ni har yrkat på i budgeten och som ni har jobbat för. Sanningen är att ni inte har några andra pengar än dem som finns i Stockholms stads budget. Ni yrkar ju inte på någon annan användning av pengarna.

Det grundläggande problemet är fortfarande att Stockholmsregionen tilldelas alldeles för lite pengar till vägutbyggnad. Det beror bland annat på att ni har låtit Miljöpartiet driva fram denna mycket märkliga Norrbotniabana, som slukar medel som annars hade kunna användas bland annat till att bygga ut vägen på ett bättre sätt än vad vi nu tvingas fatta beslut om i kväll.

Anförande nr 63

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Herr ordförande! Lotta, du skjuter mot fel fågel när det gäller Norrbotniabanan! Vi kan faktiskt omdisponera medel. Ni föredrar kringfartsleder, och andra motorleder än vad vi gör. Vi har lite olika åsikter om vad vi ska prioritera, men det är samma pengar som det handlar om.

Anförande nr 64

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Miljöpartiet beklagar att den breda majoritet som fanns för att gräva ned E 18 förbi Tensta–Rinkeby splittrades och att ni lät er köpas så lätt till att gå med på ett ytläge av denna väg.

Det finns pengar avsatta i budgeten för vår del. Vi hade gärna avstått från Norra länken i tunnel. Det är ett väldigt dyrt alternativ som går förbi de kanske rikaste delarna av staden. De pengarna hade vi i stället kunnat använda till att gräva ned E 18 i tunnel och bygga bostäder kring en lokalgata i stället för nuvarande E 18. Det hade varit betydligt bättre.

Som sagt är det tråkigt att det blir så här. Vi är oroliga för att de överdäckningar som man talar om inte blir av. Det finns möjlighet att göra det, men det vete sjutton om staden någonsin kommer att avsätta pengarna. Saken är att det också finns beräkningar som visar att överdäckningarna med påbyggnader kommer att bli minst lika dyra som det vi skulle ha satsat från stadens sida om vi skulle ha grävt ned E 18. De ekonomiska bitarna är allt annat än glasklara.

Det är mycket tråkigt att det inte kunde bli ett nedgrävningsalternativ där staden hade kunnat bygga bostäder och verksamhetslokaler och sett till att de här stadsdelarna fick fri lejd ut på Järvafältet, som kunde ha varit en samlingspunkt mellan Kista och Tensta–Rinkeby. Det är tråkigt att det blir det här alternativet.

Jag yrkar bifall till vårt avslagsyrkande.

Anförande nr 65

E w a S a m u e l s s o n (kd): Cecilia! Vi hade budgetdebatt i förra veckan. Majoriteten lade fram en enig budget. Du kan väl inte nu, en vecka senare, stå här och säga att du hade ett annat förslag!

Anförande nr 66

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): De två miljarder som staden lägger på Norra länken ligger utanför budget. Dem hade vi gärna använt på ett bättre sätt.

Anförande nr 67

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det finns avtal mellan den här staden och staten om vilka vägsatsningar och vilka järnvägssatsningar som ska göras och vad vi kan få betalt för när vi vill bygga ut vägar, däcka över eller vad det nu är för någonting. I det här fallet får vi inte de medlen. Då har vi valt från majoritetens sida att i stället göra de här förändringarna, som är helt nödvändiga. Det kommer att förbättra miljön oerhört.

Det är klart att vi alla, samtliga, mycket hellre hade velat ha vägen i en tunnel. Men de statliga medlen finns inte. Det är inte mitt parti som är ansvarigt för det, utan bland annat Miljöpartiet och Vänsterpartiet som till exempel tycker att man i stället ska satsa pengar på att bygga ut järnvägen på ställen där det inte blir några människor. Det vill man göra i stället för att satsa pengarna på vägutbyggnad och järnvägsutbyggnad i storstadsregionerna. Nu har till och med SJ och dess styrelse erkänt att det vore bättre att satsa pengarna där det bor människor än att satsa dem där det inte bor några.

Anförande nr 68

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Om vi nu tar vägarna först så gör vi andra prioriteringar. Vi vill inte bygga ut några förbifarter. Som Cecilia Obermüller så riktigt påpekar så har redan de överdäckningar som nu tillkommer fördyrat projektet så att skillnaden mellan att förlägga E 18 i tunnel och att låta E 18 gå enligt det nuvarande alternativet är betydligt mindre än vad den tidigare var. Då var tanken att E 18 skulle gå enbart i ytläge. Den skillnaden i kostnad skulle betyda så oerhört mycket mer för miljön ute i Tensta–Rinkeby.

Man kan konstatera att det alltid är viktigare att gräva ned vägar som går genom mer välbeställda områden än när det gäller E 18, som har en barriäreffekt och som är så oerhört dålig för miljön på Järvafältet.

Anförande nr 69

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag kan bara konstatera att detta är ett uttryck för ren och skär populism. Ni har inte några andra pengar än vad vi andra har, och ni har lagt fram en budget bara för några veckor sedan som ni stod bakom allihop. Det finns inga andra pengar än de pengar som vi andra har. Den dag ni gräver fram egna pengar så kan vi börja prata. Om ni hade egna pengar skulle det naturligtvis inte vara något som helst problem, för då skulle vi alla kunna enas om att lägga vägen i en tunnel.

Anförande nr 70

Å s a R o m s o n (mp): Lotta Edholm! Vi har ju egna pengar. Egna pengar är det som staden ska bidra med till Vägverket och till Lidingö genom att gräva ned vägar i Bellevueparken och den rikaste delen av staden, som Cecilia sade. Var staden lägger sina egna pengar är ett vägval som man gör.

Det är inte första gången vi debatterar den här frågan. Vi hade i princip inriktningsärendet och finansieringen kring det här uppe för mindre än ett år sedan, såvitt jag vet. Vänsterpartiet och Miljöpartiet står fast vid uppfattningen att det är mycket olyckligt om vägen går i ytläge därför att barriäreffekterna mellan några av våra mest utsatta stadsdelar och ett av våra finaste grönområden blir helt oöverstigliga.

Men lycka till med att åtminstone se till att få de små överdäckningar som ni i majoriteten nu är för! Vi kommer naturligtvis att efterse att åtminstone dessa blir av. Annars vore det katastrof.

Men när det gäller att hålla Folkpartiet i handen när det handlar om järnvägsinvesteringar tycker jag ändå att du går över gränsen. När det gäller vilka pengar som avsätts på statlig nivå till järnvägar är det knappast Folkpartiet som har stött det anslag som till en början till och med såg ut att kunna räcka till Citytunneln i Stockholm.

Anförande nr 71

Borgarrådet E d h o l m (fp): Nu plötsligt verkar det som om Miljöpartiet vill lägga Norra länken i ytläge genom Lill-Jansskogen. Det är ju en alldeles fantastisk nyhet i så fall i den här salen – att man vill ha en motorväg genom Lill-Jansskogen! Den idén tror jag begravdes någon gång i mitten av 60-talet. Men det kan ju hända att ni kan ändra uppfattning igen om den frågan.

Sanningen är naturligtvis att ni inte har några andra pengar. I dag fattar vi beslut om detaljplanen för området. Ni har inga andra pengar än dem som finns avsatta i budgeten.

Anförande nr 72

Å s a R o m s o n (mp): Jag ska bara dementera det som gäller Miljöpartiets politik för Norra länken. Jag trodde att det var väl känt även för Lotta Edholm att Miljöpartiet är emot dragningen av Norra länken där man spränger sig igenom Nationalstadsparken. Där prioriterar man faktiskt framför allt lidingöborna, trots att

de själva inte prioriterar den vägen särskilt högt. De lägger ju såvitt jag vet inte en spänn av sina egna skattepengar, medan Stockholms skattebetalare får betala 25 procent. Det är inte en rättvis politik, som vi ser det. Och det är inte Lill-Jansskogens vägnät som förbättras.

*§ 20 Överenskommelse om exploatering för bostäder inom fastigheten Gamen 9 på Södermalm med NCC. Genomförandebeslut
Hemställan från marknämnden
Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 31 december 2005
(utl. 2005:195)*

Anförande nr 73

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Det ärende om Gamen 9 som vi nu ska behandla på fullmäktiges bord handlar inte om Skatteskrapan. Den har vi ju redan fattat beslut om. Studentbostäderna är under produktion.

Ärendet handlar om byggnation av bostäder för att fortsätta på arbetet med att bygga staden – både ytter- och innerstaden. Ärendet handlar om 120 stycken bostadsrätter som uppförs av NCC och 60 stycken hyresrätter som Einar Mattsson kommer att producera.

Det handlar också om att säkerställa parkeringen över tiden, då ett nytt parkeringsgarage ska iordningställas i två plan. NCC kommer att bära den ena delen, och den andra delen är tanken att Stockholm Parkering ska äga och driva.

Det finns många skäl till att vi behöver fortsätta att bygga även i innerstaden – självfallet därför att vi har en bostadsbrist och självfallet för att Stockholm ska växa. Men vi ska också göra det för att ta till vara på de dåligt utnyttjade ytor som fortfarande finns runt omkring i staden. Den här ytan är ett sådant exempel. Det är en hårdgjord yta. Det har varit otryggt och osäkert där under årens lopp, och den har egentligen inte använts till någonting. Det är Åsö torg och Åsöhallen som ligger i anslutning till den.

Nu kommer kvarteret att slutas i och med nyproduktionen av både bostadsrätter och hyresrätter. Det kommer att bli en ny lokalgata, och det kommer att bidra till att Söder blir ännu mer attraktivt i framtiden.

Det finns ett bekymmer att nämna. Under den byggtid som det nu planeras för kommer det att försvinna ett antal parkeringsplatser. Detta är man medveten om från kontorens sida. När bygget väl är klart och står på plats kommer det nya parkeringsgaraget att ha fler platser än vad som finns i dag i parkeringsmöjligheter. Men under byggnationstiden kommer det tidvis att vara problematiskt med parkeringen i detta område. Det är någonting som man får följa under projektets gång. Man får se om det går att vidta några åtgärder för att underlätta i parkeringshänseende.

Ordförande! Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 74

Ulf Friedebäck (fp): Herr ordförande! Jag delar i allt väsentligt Leif Rönngrens uppfattning om beskrivningen av hur det ser ut kring skattehuset. Det är naturligtvis så att hela området behöver rustas upp, och närmiljön behöver förbättras

för alla. Detta är ett oerhört bra tillskott både när det gäller nya lägenheter – 180 stycken – och två parkeringsgarage. Allt det där är jättebra.

Vi behandlade ärendet i marknämnden någon gång i juni månad. Då var vi, alla partier i marknämnden, överens om en sak som inte du nämnde här i din inledning. Det finns nämligen en idrottshall i området som heter Åsöhallen. Den används främst av handbollsutövande ungdomar på hela Södermalm och från hela söderort. I marknämnden sade vi att Åsöhallen inte får rivas förrän en ersättningshall är klar. En ersättningshall har ju anvisats vid Eriksdalshallen, som du vet. Jag åkte förbi där i går och såg att man bygger för fullt där. Det stod en stor stålställning på en bollplan som man hade lagt en duk över.

Vi var alltså överens i marknämnden om att Åsöhallen inte får rivas förrän ersättningshallen är klar att tas i bruk. Av ärendet framgår att det inte verkar finnas något bygglov för hallen. Det finns det säkert eftersom man har börjat bygga där. Jag vet inte, men jag ställer frågan till dig: Finns det bygglov?

Om det nu finns det så ska ju hallen vara klar innan den andra rivs. Jag utgår från att vi fortfarande är överens om det. Jag undrar när Åsöhallen i så fall ska rivas. Det finns några frågor som jag tycker att vi måste ha svar på innan vi går vidare i ärendet.

Anförande nr 75

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Ulf Fridebäck har helt rätt i påpekandet att jag glömde Åsöhallen. Det gamla beslutet från både gatu- och fastighetsnämnden och marknämnden gäller fortfarande. Den nya hallen och ersättningsytorna måste stå klar innan Åsöhallen rivs.

Det som försvårade detta var att det tillfälliga bygglovets överklagades. Det har gjort att det har dragit ut på tiden. Man hårdgjorde ytan i avvaktan på att det här skulle bli en förenklad process, trodde man. Men Stockholm är Stockholm, och även det tillfälliga bygglovets överklagades. Nu ska det vara avklarat inom kort, och byggnationen ska kunna sätta fart i och med ersättningshallen. Då kommer Åsöhallen följaktligen att kunna rivas, och man kan gå vidare i de olika delarna för att bygga bostäder och göra i ordning torget.

Anförande nr 76

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande och Leif Rönngren! Det du sade här nu betyder att den byggnation som hittills har utförts på Eriksdalshallens bollplan saknar tillstånd. Är det det du säger? Jag kan inte tolka det på annat sätt.

Anförande nr 77

Borgarrådet Nordin (m): Herr ordförande! Jag är mycket besviken på Leif Rönngren, och jag är besviken på Ann-Marie Strömberg i det här ärendet. Vi har ju varit överens om detta. Redan under förra mandatperioden sade vi från den borgerliga majoriteten att det inte får göras något här förrän verksamheten i

Åsöhallen kan garanteras på annat ställe. På annat ställe ska då vara i närheten. Först tänkte man skicka den till andra sidan staden!

Vi har bråkat om detta i gatu- och fastighetsnämnden, och det har blivit en enighet där. Ann-Marie Strömberg har väl varit där många gånger och ställt ut löften om att det inte ska ske någonting. Men det ärende som föreligger här nu binder inte staden. Ni har inte velat skriva in detta i beslutsklämmarna. Föredragande borgarråd har inte ens skrivit in det här om Åsöhallen i synpunkterna, vilket gör mig helt förvånad. Det borde ju ske en markering!

Leif Rönngren! Jag tycker att du ska lägga fram en kompletterande att-sats här i kväll så att man kan känna förtroende för att staden tänker stå för de beslut som har fattats i gatu- och fastighetsnämnden och marknämnden. Lägg fram en sådan att-sats så att det blir klart och tydligt att man tänker stå för detta!

Med det här ärendet är det faktiskt fritt fram för staden att svika. Om vi nu är överens om att Åsöhallen ska vara kvar till dess att verksamheten flyttar till en annan hall på Södermalm så kan jag inte förstå varför man inte också kan säga detta. Jag var förvånad över det redan i behandlingen i marknämnden. Ni var så njuget och kunde inte ställa upp på det här.

Södermalm och dess ungdomar har ju inte precis överskott på lokaler och annat för verksamhet och idrott. Därför är det viktigt att vi värnar detta. Vi är helt överens om att det här byggprojektet är mycket viktigt för ett av de kvarvarande såren i stadsmiljön, som det här området är. Men vi måste också se till annat som är viktigt, och då är naturligtvis idrottsverksamheten väldigt viktig.

Upp till bevis! Är ni beredda att stå fast vid era löften så måste ni också vara beredda att skriva det i beslutet.

Anförande nr 78

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tycker att det är tråkigt att du är så misstänksam, Sten. Vi är överens när det gäller Åsöhallen. Vi har inte ändrat oss. Jag tycker att du läser in en tolkning på något som vi inte avser. Den förening som driver handbollen är helt nöjd med lösningen med den tillfälliga hallen vid Eriksdalshallen. Man har inte krävt att få vara kvar i Åsöhallen till varje pris, utan föreningen är nöjd med den tillfälliga placeringen vid Eriksdalshallen. Åsöhallen ska inte rivas förrän denna hall är klar att tas i bruk. Vi har inte ändrat oss. Det är du som är mer misstänksam än vad du behöver vara.

Anförande nr 79

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag tror inte att jag är ensam om att ha följt det här ärendet under flera år och om att vara lite misstänksam. Man vill ha klara, utskrivna beslut av de löften som ni ställer ut. Det här är ganska obegripligt. Den borgerliga oppositionen i marknämnden ville skriva in en sådan tydlighet i beslutet. Då gjorde ni plötsligt helt om och ville inte ta med det. Förklara för mig varför det inte kan stå i beslutet?

Anförande nr 80

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det ska stå helt klart att vi inte har någon annan uppfattning än att vi ska ha ersättningshallen på plats innan Åsöhallen rivs. Det har varit de förutsättningar som har gällt hela vägen. Skälet till att vi inte skrev ihop oss i marknämnden var att det blandades ihop med parkeringsfrågan också. Moderaterna tog upp att parkeringsplatserna till fullo skulle ersättas. Det är en förutsättning som vi också har sagt ska gälla hela tiden; det blir fler parkeringsplatser när detta står färdigt i två däck. Jag vet alltså egentligen inte vad det är som vi diskuterar.

Enligt uppgift är nu bygglovets säkrat, och det är därför man har påbörjat byggnationen. Överklagandet föll. Inom kort står denna hall färdig och följaktligen kan vi riva Åsöhallen och äntligen bygga bostäder där.

Anförande nr 81

Borgarrådet N o r d i n (m): Det var väl en lite senkommen undanflykt att vi hade skrivit om parkeringsfrågor i vår reservation. Du tog ju också upp dem här för övrigt, så jag undrar varför du inte vågar skriva om dem heller. Det har väl hänt förr i världshistorien att vi har delat på reservationer om majoriteten har kunnat gå med på halva, så detta håller inte riktigt.

Jag tycker att det är oförklarligt att ni inte har kunnat skriva in vad ni säger er tycka här i kväll.

Anförande nr 82

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det var många medborgare som samlades när den här diskussionen var uppe på Söder. Engagemanget var oerhört stort. Därför är detta märkligt. Jag vill understryka det som har sagts här tidigare från oppositionen. Det är märkligt att det inte är inskrivet i ärendet att Åsöhallen inte får rivas. Det var ju precis det som medborgarna frågade efter. Det skulle vara klara besked. Även om vi tidigare har sett från majoriteten att skrivna löften inte alltid hålls i alla fall så tycker vi att det skulle vara tydligare för oss i oppositionen och även, och i synnerhet, för medborgarna. De skulle bli tryggare och kunna inse att beslutet förhoppningsvis ska kunna hållas.

Det är märkligt att majoriteten i så många olika sammanhang försöker lyfta fram hur viktig idrotten är, vilken folkrörelse den är och hur man vill satsa på den. Men sedan kan man inte ge tydliga besked till den stora massa som har varit engagerad i Åsöhallen. Nu får folk läsa sig till mellan raderna att det kanske kommer att fattas ett beslut framöver. Men i det givna ärendet står ingenting om att Åsöhallen inte ska rivas innan det här på Eriksdals bollplan är klart.

Anförande nr 83

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det var värst vad ni suger på den här karamellen! Vi har hela tiden sagt från Vänsterpartiets sida att Åsöhallen ska stå kvar till dess att det finns en fullgod ersättningshall. Den är ju nu på gång, för nu är äntligen överklagandet över och den provisoriska ersättningshallen vid Eriksdalshal-

len är under uppbyggnad. Där kommer handbollsungdomarna att få hålla till fram till dess att den permanenta hallen vid Skanstull är klar. Jag förstår inte hur vi ska kunna vara tydligare.

Handbollsföreningen är nöjd med den här lösningen. Man är nöjd med den provisoriska hallen vid Eriksdal. Förhoppningsvis blir man ännu mer nöjd när man sedan får flytta in i den permanenta hallen vid Skanstull.

Vi har varit helt överens om den här lösningen, och vi har inte ändrat uppfattning. Det intryck jag har är att handbollsfolket är väldigt väl införstådda med vad vi vill från majoritetens sida. Jag tycker faktiskt att ni slår in öppna dörrar i er reservation när det gäller Åsöhallen. Vi får väl se om vi kan klura ut någon eventuell formulering som kan lugna er på den punkten, men jag tycker att ni gör en väldigt fet höna av en mycket liten fjäder i det här ärendet.

Åsöhallen ska vara kvar till dess att den provisoriska hallen vid Eriksdalshallen är klar. Den är under uppbyggnad, och då kan vi komma loss i projektet.

Anförande nr 84

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Ann-Marie Strömberg talar om att slå in öppna dörrar. Det är ju märkligt, det här. Vi är överens i sak. Alla partier var överens i marknämnden om att Åsöhallen inte ska rivas förrän det är klart för inflyttning och den nya hallen kan tas i bruk. Vi har varit överens om det, och vi är överens om det nu här i tal. Men när vi säger att vi gärna vill att det ska läggas till en liten att-sats i beslutet om att hallen inte rivs förrän inflyttningen är klar så vill inte Rönngren det. Det är märkligt. Varför vill du inte skriva in det här i beslutet, Leif Rönngren, så att det blir klara besked till medborgarna och till dem som idrottar? Alla är ju förtjänta av klara besked. Törs du inte stå för vad du säger? Vad är det för hund som ligger begravnen?

Om du inte är beredd att skriva in det där, Leif Rönngren, så kommer jag att yrka på återremiss av ärendet.

Anförande nr 85

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att debattnivån är beklaglig när man hotar med att minoritetsåterremittera, för jag tror att det var det du menade. Då får vi återigen fördyringar och förseningar av byggprojektet av prestigeskäl. Det finns inga sakskäl. Det tycker jag är trams.

Det står tydligt i det här ärendet på flera ställen, också i underlaget för marknämndens tjänsteutlåtande, att en förutsättning för denna verksamhet och att man ska riva Åsöhallen är att det står en ersättningshall på plats. Nu är det äntligen på gång eftersom vi har fått ett tillfälligt bygglov så att man kan uppföra den nya hallen.

Jag tycker att det vore djupt beklagligt om man skulle minoritetsremittera och skicka tillbaka ärendet av det skäl att man tycker att det borde vara ännu kraftigare markerat. Det är en markering som inte tjänar någonting till. Vi är överens. Det står tydligt i ärendet. Än så länge kan jag vara beredd att lägga till något uttalande om att

detta har varit en förutsättning för oss i majoriteten hela tiden. Men jag skulle bli väldigt konfunderad om man skickade tillbaka frågan av de här skälen. Då har vi en ny ordning i den här salen.

Det handlar ju inte bara om våra politiska beslut. Det gäller också alla de entreprenörer och andra som står och väntar och stampar för att få gå i gång med arbetet. Det har redan varit en sådan försening, och det vore djupt beklagligt om det skulle landa där.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 86

Ulf Fridebäck (fp): Vad får *du* för trovärdighet, Leif Rönngren? Det är ju ändå din och din majoritets trovärdighet som det gäller. Vi vill att det ska skrivas in någonting som vi alla är överens om. Du vill inte det, och det är jättemärkligt. Jag tycker att du och dina kompisar i majoriteten ska förklara varför ni backar från marknämndens eniga beslut i juni månad i år.

Jag beklagar verkligen fördröjningar på projekt. Det är inte det vi är ute efter. Men vi vill ha tydliga besked. Man ska stå för vad man har sagt! Det är det som gäller.

Anförande nr 87

Åsa Romson (mp): Jag begärde ordet för att se till att det till protokollet förs att man från alla partier är så enig som vi har stått här och sagt. Vi är eniga om att Åsöhallen inte ska rivas innan handbollsklubben har något annat ställe att spela på. Nu är det fört till protokollet, och därmed trodde jag att enigheten är manifesterad.

Men det begärdes tydlighet här från Ulf Fridebäck. Jag undrar hur tydliga ni är med vad ni vill göra egentligen. Ni avslår alla att-satser om investeringskostnader och liknande. Ni vill ju över huvud taget inte ha det här ärendet! Ärendet handlar faktiskt om ett bostadsbyggande. Det trodde jag, naivt nog, att vi alla var överens om – till och med Miljöpartiet den här gången!

Ert förslag är det mest otydliga. Ni säger: Avslå föredragande borgarråds förslag till beslut! Och sedan har ni anført en lång text som jag antar inte är det som ni vill. Har ni någon att-sats? Har ni något förslag till beslut? Oppositionen måste ju vara lite kreativ här i alla fall. Ni är de mest otydliga. Vi i majoriteten har tagit fram ett ärende om en överenskommelse om exploatering och så vidare. Ni tar upp ett annat ärende, som handlar om en handbollsklubbs aktiviteter. Men så väck det då! Skriv en skrivelse!

Vi har ju varit överens. Jag säger återigen att även Miljöpartiet och övriga majoritetspartier är överens. Vi är så tydliga som vi bara kan vara här i fullmäktige.

Anförande nr 88

Ulf Fridebäck (fp): Herr ordförande! Åsa Romson! Jag läser ärendet noga, och jag har följt det väldigt noga under lång tid. Det står mycket tydligt i ärendet att

det talas om Åsöhallen. Vi är alla överens om att detta i sak är ett bra projekt, men det förutsätter en sak, nämligen att ersättningshallen är klar innan man river Åsöhallen. Det verkar vi också vara överens om.

Men det märkliga – mycket, mycket märkliga – är att ni inte vill skriva in det i ett beslut. Det är ofattbart. De som lyssnar på det här måste ju undra om vi är helt stolliga, vi som är här.

Anförande nr 89

Å s a R o m s o n (mp): Jag undrar bara hur tydliga ni är i ert förslag till beslut om att ni är överens med oss om att ni vill bygga bostäder här. Det står nämligen inte en rad om det i ert förslag till beslut. Man kan ju undra vem som är tydlig här.

Vi kan väl vara lite konstruktiva i stället för att bara stå och dänga varandra i huvudet med stora luntor. Skriv lite i stället!

Anförande nr 90

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är med stigande oro som jag åhör debatten. Jag trodde att vi var helt överens i frågan om att Åsöhallen inte skulle rivas förrän den nya ersättningshallen står färdig.

Leif Rönngren säger att det står entreprenörer och stampar som vill börja. Jaha – är det så bråttom nu att man måste riva Åsöhallen innan ersättningshallen står färdig för att man har entreprenörers krav på sig? Jag bor alldeles vid Åsöhallen. Det första jag ser när jag kliver ut i köket på morgnarna är Åsöhallen på andra sidan gatan. Jag ser också vilken enorm aktivitet det är dagligen där. Jag ser unga tjejer som är ute och värmer upp med en joggningsrunda runt Rosenlundsparken för att sedan gå in och spela handboll i hallen.

Jag blir uppriktigt sagt riktigt orolig. Vad är det som är så svårt att skriva in? Det behövs bara ytterligare en att-sats som säger precis det som Leif Rönngren står här i talarstolen och säger. Åsöhallen ska inte rivas innan ersättningshallen står färdig. Vad är det som är så svårt? Varför kan man inte skriva in denna lilla mening? Då har vi det svart på vitt. Är det någonting som jag har lärt mig efter 17 år i fullmäktige så är det att om det inte står svart på vitt så finns det inte.

Anförande nr 91

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Borgarrådet Rönngren stod här och vädjade om att vi skulle släppa prestigen. Jag undrar vem det är som har prestige i ärendet. Du säger att du är helt överens med oppositionen, men du kan inte skriva det.

Man undrar ju vad det beror på. Beror det på att det ligger en hund begravnen eller beror det på att det är din prestige som gäller? Jag vill inte tro att det ligger en hund begravnen. Jag har synen att om man står och lovar saker så tydligt så har man också en vilja att fullfölja dem. Men vi har ju ett ansvar. När jag var ansvarigt borgarråd för

de här frågorna så lovade jag för min del att Åsöhallen inte fick rivas innan det fanns en fullgod ersättningshall. Nu har man också kunnat definiera var den kan byggas.

Jag kan inte ta ett ärende där man inte fullföljer det löftet och där man inte ens i föredragande borgarråds synpunkter vill nämna det som har varit en del av problematiken. Om ni lägger till en sjunde att-sats här om att Åsöhallen inte får rivas innan ersättningshallen kan tas i bruk så är jag beredd att stryka reservationen och säga att vi går med på de sju att-satserna. Sedan kan vi lägga det här om parkeringsfrågorna i ett särskilt uttalande.

Släpp på prestigen! Men om Leif Rönngren inte släpper på prestigen så håller jag med Ulf Fridebäck om att det är rimligt att skicka tillbaka ärendet så att ni får sova på det här i 14 dagar och tänka över att man i ett politiskt beslut faktiskt också måste klä sina löften i ord.

Anförande nr 92

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag lovar att jag fullständigt står för alla de löften som jag har ställt ut i alla dessa brevsvår som jag har skrivit till dem som bor runtomkring Medborgarplatsen, Åsöhallen och annat och som har varit oroade.

Jag är beredd att ändra mig i och med den öppning som Sten Nordin ger, det vill säga att man drar tillbaka reservationen i det fall vi kan uttala från fullmäktiges sida att Åsöhallen ska stå kvar intill dess att nybyggnationen är klar. Det var huvudskälet i marknämnden till att vi inte skilde oss åt. Parkeringsfrågan var det som var avgörande vid det tillfället. Det här är ingen nyhet; det står överallt i ärendet. Tilläggsförslaget skulle då lyda som följer: Åsöhallen ska rivas först då ersättningshallen vid Eriksdalshallen är klar att tas i bruk. Detta finns med i underlaget och i ärendet hela vägen, så det är inte heller någon nyhet ur beredningshänseende. Jag utgår alltså från att vi har ett enigt ärende i fullmäktige, och det är ju alldeles utmärkt i så fall.

Anförande nr 93

U l f F r i d e b ä c k (fp): Jag tycker att det är bra att du har lyssnat på vad vi har sagt, Leif Rönngren. Svårare än så här är det inte. Nu tror jag att det blir begripligt för människorna som lyssnar här och kanske för oss allihop. Man lägger till punkt 7. Det är precis det som vi har sagt hela tiden; vi vill ha garantier för att man inte river förrän den nya ersättningshallen är klar. Det är bra!

Anförande nr 94

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det är inget problem, för det är det vi har sagt hela tiden. Men jag tycker att diskussionen blir märklig som den har gått här fram och tillbaka. Vi har ju varit eniga i denna del hela vägen. Det som gjorde att vi inte var det i den fortsatta beredningen var att det lyftes in andra frågor då.

Vi har hela tiden sagt i en enig politisk nämnd, både i gatu- och fastighetsnämnden och sedermera i marknämnden, att ersättningshallen ska stå färdig. Det är någonting

som vi har lovat allihop och stått upp för. Jag lovar att jag har drivit det under hela tiden som jag har haft ansvar för de här frågorna.

Anförande nr 95

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det känns fortfarande som om vi strider om påvens skägg. Naturligtvis är vi i Vänsterpartiet med på detta förtydligande. Åsöhallen ska rivas först då ersättningshallen vid Eriksdalshallen är klar att tas i bruk. Det är ett förtydligande av den text som föredragande borgarråd har haft. Tydligare än så tycker jag inte att man kan vara på denna punkt.

Jag hoppas att Moderaterna och Folkpartiet, Sten Nordin och Ulf Fridebäck, inte blir alltför besvikna över att vi är med på detta förtydligande. Tänk att vi kan vara eniga någon gång!

Anförande nr 96

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tycker att det är positivt att man vid en debatt i fullmäktige kan åstadkomma en förändring och skapa en enighet och en tydlighet. Det tycker jag är bra.

Jag yrkar för Moderaternas del bifall till föredragande borgarråds förslag. Jag anmäler också som ett särskilt uttalande som lyder: Dessutom ska antalet parkeringsplatser som försvinner i området ersättas fullt ut.

Anförande nr 97

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Från Folkpartiets sida yrkar vi också bifall till det här. Det är glädjande att vi blir överens i ärendet. Vi har precis samma särskilda uttalande, vi också.

Anförande nr 98

Å s a R o m s o n (mp): För Miljöpartiets del yrkar vi naturligtvis också bifall – bara för tydlighetens skull.

§ 21 Samverkansavtal med Lärarhögskolan (utl. 2005:196)

Anförande nr 99

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Det här är egentligen ett enormt viktigt ärende. Det handlar ju om Stockholms stads avtal med Lärarhögskolan för hur vi gemensamt ska få till stånd en bättre lärarutbildning och hur vi ska kunna dra vårt strå till stacken. För mig är det fullkomligt obegripligt att ärendet får läggas fram för fullmäktige utan att föredragande borgarråd är här. Såvitt jag kan förstå är det inte så bråttom att man inte hade kunnat invänta Erik Nilsson till dess att han kommer tillbaka från sin semester.

Lärarutbildningen i Stockholm har precis som alla andra lärarutbildningar i landet stora problem. Det största problemet är sannolikt att Lärarhögskolan i Stockholm har valt att ha en utbildning där man till exempel kan bli lärare för de allra yngsta barnen utan att ha kunskaper i hur man lär små barn att läsa, skriva och räkna. Vi har låtit valfriheten gå så långt att det går att vara lärare i till exempel bild för lågstadbarn och därmed inte ha några som helst sådana kunskaper.

Det här leder naturligtvis till att vi riskerar att få en lärarkår som går ut ur Lärarhögskolan utan de krav på kunskaper som föräldrar och skolor ställer på en nyutexaminerad lärare för de lägre årskurserna. Dessutom är många lärarstudenter enormt missnöjda med sin utbildning. Vi har alltså både ett missnöje från dem som ska ta emot lärarna när de kommer ut, och framför allt ett stort missnöje hos studenterna själva.

Nu vet jag att det är förändringar på gång på Lärarhögskolan i Stockholm, och jag hoppas och tror verkligen att lärarutbildningen kan förbättras. Vi måste dra vårt strå till stacken i Stockholm.

Men jag tycker som sagt att det är ganska olyckligt att föredragande borgarråd väljer att vara borta när frågan diskuteras i den här församlingen.

Anförande nr 100

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag måste också konstatera att jag tycker att det är mycket märkligt att ärendet hanteras när inte borgarrådet är här. Ordföranden har ju vid tidigare tillfällen tagit upp frågan om närvaro när det gäller borgarråden. Det är oerhört märkligt att nu i detta läge dessutom hantera ärenden i deras frånvaro.

Skolan och utbildning av lärare är en av de viktigaste utbildningar som vi har i Sverige. Det handlar om hela samhället framöver och om vilka som ska vara med och fostra och förmedla kunskaper till det uppväxande släktet. Det handlar om att göra detta yrke så attraktivt som möjligt. Det måste också finnas möjligheter att inom yrket utvecklas och gå vidare så att det finns karriärvägar att ta till. Vi har från oppositionen, inte minst från Folkpartiets sida, redan tidigare lyft fram detta med lektorat. Det borde finnas möjlighet för fler lärare att utbilda sig och gå vidare så att vi kunde ha fler lektorat också här i Stockholms stad.

Vi ser nu i en av kvällstidningarna hur man följer läskunskapen hos våra elever. Högt upp i åldrarna, i högstadiet, klarar barnen inte ens att läsa texten på tv. Vi ser nu att den utbildning som ges till våra studenter på Lärarhögskolan saknar just den utbildningen på djupet – hur man ska lära barn att läsa och skriva men också att räkna. Det är oerhört viktigt att de här delarna finns med när man skriver ett sådant här samverkansavtal. När var tredje lärarstudent inte tycker att de har fått en tillfredsställande utbildning just när det gäller att läsa, skriva och räkna så är det förstås oerhört anmärkningsvärt. Därför hade det varit intressant att få diskutera med borgarrådet Nilsson i kväll hur han ser på den otillfredsställelsen bland våra lärarstudenter när det gäller att skriva avtalen.

Jag yrkar bifall till den reservation som oppositionen har lagt fram i kommunstyrelsen.

Anförande nr 101

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag får å Nilssons vägnar be om ursäkt för att ni i dag får nöja er med mig.

När det gäller samverkansavtalet finns det egentligen inte några meningsskiljaktigheter. Vi tycker alla att samverkan med Lärarhögskolan är angeläget. Lärarhögskolan är också väldigt angelägen när det gäller just lärarförsörjningen till Stockholm. Genom avtalet kan vi få en bra samverkan och också få till stånd forskning som är viktig för Stockholms del. Det känns skönt att vi är överens om detta. Att det sedan finns en del andra politiska skiljelinjer mellan oss är självklart. Jag förutsätter att fullmäktige kan återkomma till en större politisk debatt när det gäller de meningsskiljaktigheter vi har i skolfrågor och att det då kan bli en diskussion med Erik Nilsson.

Vi har varit angelägna om att fullmäktige fattar beslut om det här avtalet så snart som möjligt så att vi kan komma i gång med samverkan. Det vore skönt om det var klart innan terminsstart. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 102

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi hade gärna låtit oss nöja med Teres Lindberg om det vore så att Teres Lindberg hade kunnat någonting i frågan eller om hon hade haft några åsikter. Vi har ett enormt problem i Stockholm i dag, och det är att de som utexamineras från Lärarhögskolan i dag inte ens räcker till för att täcka behovet efter det antal lärare som går i pension i Stockholms stad. De är alldeles för få. Om man därtill lägger det faktum att Lärarhögskolan i Stockholm inte alls har samma attraktivitet som Lärarhögskolan i andra delar av landet inser man att det här är ett enormt problem. Det är klart att det känns lite futtigt på något sätt att diskutera den här frågan just med Teres Lindberg som inte är den som har kunskaperna på området.

Anförande nr 103

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande! Egentligen skulle jag begära ordningsfråga. Jag undanber mig ödmjukast påhopp av det slaget. Du har ingen aning om vad

jag kan och inte kan i den här frågan. Det här handlar om ett samverkansavtal. Du kan läsa precis innantill vad det handlar om. Jag tycker att det är oerhört oförskämt, och jag tycker att presidiet ska ta tag i det när ledamöter gör påhopp av det slaget.

(O r d f ö r a n d e n : Presidiet ber om ursäkt. Jag delar den uppfattningen. Jag trodde att vi skulle kunna ha en hyfsad och bra debatt. Man behöver inte uttrycka sig så. Om man tycker att någon är okunnig tycker jag att man ska kunna framföra det på ett lite annat sätt. Det måste ändå handla om att få en chans att debattera frågan i stället för att ge sig på person. Jag tycker att vi i det tredje största parlamentet i Sverige borde kunna ha en annan debatt. Vi borde vara mer rädda om varandra. Jag tycker att det här är trist.)

Anförande nr 104

C e c i l i a B r i n c k (m): Det är frestande att ge sig in i ordningsfrågan, men jag ska faktiskt inte göra det.

Däremot ska jag instämma i vad både Lotta Edholm och Ewa Samuelsson har sagt i sakfrågan. Inga samverkansavtal i världen kan påverka det faktum att den utbildningspolitik som den här regeringen för inte ger något vidare hopp om att vare sig lösa problemen med lärarrekryteringen i Stockholm eller stärka kvaliteten i lärarutbildningen. Så länge det är så kan vi sluta hur många avtal som helst, men det kommer inte att hända någonting.

Nu förstår jag av presidiet att skälet till att vi nödvändigtvis måste fatta beslut i det här ärendet i dag är att det är bråttom. Avtalet ska träda i kraft den 1 december. Det uppfattar inte jag som en särskilt god förklaring. Det är den 21 november i dag. Är det rimligt att fullmäktige med nio dagars varsel fattar beslut om den här typen av avtal? Varför har inte detta ärende kommit upp tidigare? Varför är det nödvändigtvis så att avtalet måste träda i kraft den 1 december? Det tycker jag är frågor som man bör ställa sig lite varstans i den här salen.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

(O r d f ö r a n d e n : Från presidiets sida ville vi bara klargöra det som stod i papperen så att det inte blev någon missuppfattning. Det stod tydligen olika datum i olika papper. Från presidiets sida ville vi bara förklara dessa oklarheter. Sedan får ledamöterna eller rotlarna bestämma när ärendena ska avgöras. Det är alltså inte presidiets sak. Jag vill bara be att få påpeka det.)

Anförande nr 105

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är en oerhört viktig debatt om framtiden för Stockholms skolor. Det är svårt att tänka sig mer betydelsefulla framtidsfrågor än hur vi klarar att förbättra kvaliteten och ge fler elever, barn och ungdomar i olika åldrar, bra förutsättningar inför sitt framtida liv. Då är det klart att det är ett viktigt steg vi tar när vi förbättrar och fördjupar samarbetet med Lärarhögskolan, där vi på olika sätt jobbar för att stärka varandra och få en mer intensiv samverkan.

Det här är ju ett arbete som går vidare utifrån den nya modell för lärarutbildning som finns sedan fyra år och som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna genomförde tillsammans. Det var ett viktigt arbete för att skapa en modern lärarutbildning som möter kraven i dagens skola.

Det har visat sig med väldigt stor tydlighet att det finns stora problem med lärarutbildningen. En del av problemen adresseras faktiskt genom det här samverkansavtalet. Det är oerhört viktigt att lärarutbildningen inte sker i ett vakuum, isolerad från övriga samhället, utan att den bedrivs i en nära relation till kommunerna och till skolorna. Det ska vara ett intensivt samarbete där man har mycket att ömsesidigt erbjuda varandra.

När det gäller de problem som finns på lärarutbildningarna är det också väldigt betydelsefullt att vi adresserar dem och att vi vidtar åtgärder. Vi var inne på läs- och skrivkunskaper, och det kan vara intressant att höra att från den här höstterminen är det tydliggjort vilka krav som ställs i lärarutbildningen när det gäller läs- och skrivkunskaperna och en rad andra saker som lärarhögskolestudenterna måste lära sig.

Här pratas om att det ska utbildas tillräckligt många lärare. Då skulle jag föreslå Lotta Edholm och andra att göra en uppvaktning i riksdagen och begära tid med de borgerliga ledamöterna i utbildningsutskottet som har kommit överens om att de måste avskaffa förmögenhetsskatten. För att ha råd med det drar man ned med 17 500 utbildningsplatser, varav 2 500 i Stockholmsregionen. Det kommer att kraftigt försvåra för ungdomarna att få högskoleutbildning, och det kommer att minska lärarutbildningen här i Stockholm.

Dessutom vill man riva den moderna lärarutbildningen och återgå till hur det såg ut förr i tiden. Och det tror jag ingen är betjänt av.

Anförande nr 106

Borgarrådet E d h o l m (fp): David Samuelsson lyckades nu, i en och samma mening nästan, säga att det här är en modern lärarutbildning men att den har väldigt stora problem. Jag tycker att den lärarutbildning som vi har fått nu, genom Socialdemokraternas försorg, är en omodern utbildning. Jag tycker att det är en omodern utbildning när man kan tillåta att lärare som ska undervisa på det vi förr kallade lågstadiet inte behöver ha några som helst kunskaper i hur man lär små barn läsa och skriva. Jag tycker att det är omodernt att ha en sådan lärarutbildning, och jag är beredd att förändra den.

Sedan är det ju så att Stockholmsregionen är underförsörjd, både med universitetsplatser och med platser vid Lärarhögskolan. Men det är också ett problem att Lärarhögskolan i Stockholm har haft för låg attraktivitet, att väldigt många som har velat bli lärare har sökt sig till andra lärarhögskolor. Och det är ett bekymmer för Lärarhögskolan här i Stockholm.

Anförande nr 107

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Det är en mycket modern lärarutbildning som har utvecklats till det bättre om man jämför med hur det var tidigare. Det hindrar inte att det fortfarande finns stora problem. Det är ett moderniseringsarbete som har handlat om att fjärma lärarutbildningen från den seminarietradition som man hade förr i tiden och göra den till en modern akademisk utbildning. Folkpartiets förslag till modernisering är att man ska återinföra en lågstadielärarutbildning och vrida klockan tillbaka till det gamla Seminariet, där vi vet att man verkligen inte vilade på vetenskaplig grund. Det skulle gå bakåt.

Hur de här attraktivitetsproblemen skulle lösas och Lärarhögskolan, trots att den har ganska gott om studenter, bli bättre av att man får färre utbildningsplatser och hur det skulle kunna bidra till lärarutbildningens omfattning här i Stockholm är väldigt svårt att förstå. Det krävs ett intensivt arbete, ett samarbete mellan Lärarhögskolan, Stockholms stad och andra för att höja lärarutbildningens kvalitet och det kan vi göra med det här avtalet.

Anförande nr 108

C e c i l i a B r i n c k (m): En lärarutbildning som i princip alla kritiserar, lärarorganisationerna, de som går den, de som undervisar på den och de som sedermera ska ta emot dem som har gått ut den, nämligen skolorna, tycker David Samuelsson är bra. Den är modern och den är i alla fall bättre än den vi hade tidigare. Det sista är lite svårtolkat. Jag vet inte riktigt hur David Samuelsson uppfattade den utbildning vi hade tidigare. Men den här typen av kritik utsattes den faktiskt inte för.

Sedan kan vi kalla den vid namn. Vi kan kalla den för seminarieutbildning. Vi kan kalla den vad vi vill. Faktum är att i den lärarutbildning som du nu talar dig varm för är ämneskunskaper och kunskaper i att lära ut satta på undantag. Det tycker eleverna. Det tycker deras lärare. Det tycker lärarfacken. Och det tycker skolorna. Men det tycker inte David Samuelsson.

Anförande nr 109

D a v i d S a m u e l s s o n (s): De utvärderingar som har gjorts av lärarutbildningen är väldigt tydliga. Man säger att det finns stora problem med lärarutbildningen, men den har blivit bättre de senaste åren, det vill säga utvecklingen går åt rätt håll. Men det är stora brister. Vi måste jobba intensivt på att förbättra den. Därför har kraven förtydligats vad gäller kunskaper i att läsa, skriva och räkna.

Men om Cecilia Brinck och andra på den sidan av salen som drömmer sig tillbaka till hur det var förr i tiden minns lågstadielärarseminariet så vet ni ju att det inte var en akademisk högskoleutbildning, vilket det är i dag. Det var en kortare utbildning som inte vilade på vetenskaplig grund eller var en del av högskolan. Vill man vrida tiden tillbaka och utarma är det rätt att göra som ni gör, dra ned på antalet högskoleplatser och riva sönder den här lärarutbildningen. Det vill inte jag.

Anförande nr 110

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Både staden och Lärarhögskolan har intresse av att samverka kring barnens utveckling i förskolan och skolan. Självklart ska Lärarhögskolan vara en samverkanspart när det gäller sådana frågor. Det gäller inte minst kompetensutveckling på lärarutbildningen.

Underlaget för detta avtal togs fram av en berednings- och förhandlingsgrupp. Där ingick representanter för stadsledningskontoret, flera förvaltningschefer för stadsdelarna och utbildningsförvaltningen.

Ordförande, fullmäktige! Genom det avtalet får staden bland annat möjlighet att kompetensutveckla personalen tillsammans med Lärarhögskolan.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 111

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Min mormor var småskollärare. Hon hade gått i Lärarinneseminariet, som det hette i början av 1900-talet. Det är möjligt att den inte var så väldigt vetenskapligt grundad. Det vet jag inte om mormor skulle ha hållit med om. I vilket fall som helst kunde hon lära små barn läsa och skriva.

Vilken grund utbildningen än vilar på är detta absolut nödvändigt. Små barn måste när de börjar skolan undervisas av lärare som kan sin sak. Det som är absolut viktigast de här första åren i skolan är att undervisas av personal som vet hur små barn lär sig läsa och skriva. Jag tycker att ett av de största svek som Socialdemokraterna har ägnat sig åt de senaste åren är att avskaffa de kraven och låta dessa pedagogikprofessorer vid lärarhögskolorna runt om i Sverige avskaffa det kravet.

Det är mycket möjligt att de står på vetenskaplig grund. Men de som gick ut saknade utbildning. När man nu hör er förstår man ju att ni till och med själva har kommit till den slutsatsen, att just de kunskaperna var viktiga. Vi ska vara glada att vi fortfarande har lärare som undervisar i Stockholms skolor som inte har fått en undervisning på vetenskaplig grund. Men de har fått en undervisning som fungerar, som gör att barnen får med sig det som de ska få med sig från lågstadiet, nämligen kunskaper i att läsa och skriva.

Anförande nr 112

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Jag tänker inte delta i det här vetenskapsföraktet. Däremot tänker jag hålla med Lotta Edholm om att ingenting kan vara viktigare än att skolan lär de små barnen att läsa, skriva och räkna. Det är otroligt viktigt. Därför har det hela tiden i den moderna lärarutbildningen framgått att man ska följa det som det står i läroplanen att barnen ska lära sig.

Men jag kan hålla med Folkpartiet, även om det är lite lustigt att det är liberalerna som driver hårdast mot valfriheten, att bland annat Lärarhögskolan i Stockholm har överdrivit valfriheten och gett studenterna möjlighet att välja bort saker som de inte borde ha fått välja bort. Därför har förordningarna ändrats så att det är skrivet svart

på vitt nu att varenda student som ska undervisa små barn måste ha goda kunskaper i att lära ut läsning, skrivning och räkning. Det tycker jag är ett viktigt steg.

Anförande nr 113

Borgarrådet E d h o l m (fp): Lärarhögskolan i Stockholm har ju bara gjort det som de har tyckt att det har funnits politiska signaler för. Det var först när katastrofen uppdagades, att det gick ut en massa lärare från lärarutbildningen i Stockholm som inte hade de här kunskaperna med sig, som ni reagerade. De har följt de politiska signaler som säger att detta inte är viktigt. Det är mängder av andra saker som är viktiga för lärarna att kunna, men de behöver inte ha kunskaper i hur man lär barn läsa och skriva. Det är de signalerna som ni har gett bland annat Lärarhögskolan i Stockholm. Därför har vi haft den undervisning som vi haft och som gudskelov nu läggs om.

Anförande nr 114

H a r d y H e d m a n (kd): Tillåt en gammal stöt som är utbildad i den gamla seminarietraditionen att berätta att vid Seminariet där vi arbetade var Stellan Arvidsson chef och att det var lärare med oerhört kvalificerad utbildning som stod för den. När jag har träffat nytexaminerade lärare måste jag säga att de nog verkar mer antikverade än många av dem som inte utbildades på vetenskaplig grund.

Vi får nog titta lite närmare på läsundervisningen tvärs över skolan. Varenda lärare är lärare i svenska, även fysiklärarna och kemilärarna. Därför borde alla lärare i skolan få en del av grunderna i läsinläringen. Det är absolut nödvändigt. Forskarna har varit överens i kanske 40 år om att det är ett antal färdigheter som man måste behärska för att lära sig läsa och skriva, men man tar dem i olika ordning i olika metoder. Vi kan inte gå in på det nu. Men detta finns det verkligen vetenskaplig grund för, och det borde varenda lärare få tillägna sig, även de som undervisar på gymnasiet, faktiskt.

Anförande nr 115

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Det är så klokt som det är sagt. Det är självklart att det är med de små barnen man måste börja jobba och lära dem att läsa och skriva. Det måste man lägga ned ett intensivt arbete på. Det måste man vara väldigt duktig på.

Men det måste också finnas en kompetens bland dem som jobbar med de äldre barnen, med vuxna eller med vilken ålder det än är. De måste ha kompetens att se att problemen när elever läser i något annat ämne kanske beror på att de har svårt att läsa, att de har svårt att ta till sig texten eller att de inte kan skriva ordentligt. Det är väldigt viktigt att vi också jobbar med att det ska finnas en generell förståelse för läs- och skrivinläring och de problem den kan skapa. Vi lever i ett kunskapssamhälle och där är de här kunskaperna viktigare än någonsin.

Anförande nr 116

H a r d y H e d m a n (kd): Jag har ett exempel. Det var några studenter som gjorde en halvvetenskaplig studie av hur många nya ord man lär sig i fysik, kemi och naturvetenskap. Det visade sig att det var fler glosor i de ämnena än i hela ämnet engelska i hela grundskolan, vilket visar att man verkligen måste kunna förklara vad ord betyder hela skolan igenom.

§ 23 Konsumentpolitiskt program för Stockholms stad 2005–2007 (utl. 2005:198)

Anförande nr 117

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Stockholms stad var tidig med sin konsumentpolitik och med konsumentvägledning i staden. Men därefter gick liksom kunskapen ned något. Vi har haft konsumentvägledning hela tiden men inte något konsumentpolitiskt program. Vi har haft ett antal konsumentvägledare sedan länge, men de motsvarar långtifrån behoven utifrån en modern syn på konsumentpolitiken.

I Sverige har konsumentpolitiken anslutits till EU:s konsumentpolitik som innebär en målsättning att hålla en hög nivå på konsumentskyddet inom alla produkt- och tjänsteområden och att konsumentorganisationerna ska höras. Syftet är att rätta till obalansen mellan konsumenter och företag så att konsumenterna kan göra välgrundade val på marknaden, för marknaden består ju av både säljare och köpare, något man ibland nästan tror har glömts när man ser på hur annonseringen sker i dag. Utan välinformerade köpare fungerar ingen marknad väl. Kunniga konsumenter är en lika viktig del av näringslivet som producenter.

Väl insatta konsumenter är också viktiga för att utveckla den hållbara konsumtionen och den rättvisa handeln. Internationellt arbetar bland annat Sverige med program för en integrerad produktpolitik – det brukar förkortas IPP – som tar hänsyn både till miljöpolitik och till den påverkan som produktionen har på miljön, till exempel i själva råvaruledet och i tillverkningen. Det kan till exempel handla om kemikalier men det kan också handla om rena råvaror. Den integrerade produktpolitiken talar ju om hur man ska hantera en produkt från vaggan till graven. Det handlar faktiskt också om renhållning, hur man ska bli av med produkter. Det är en viktig del av den konsumentpolitik som håller på att utvecklas i Europa.

Det program som vi nu ska besluta om hoppas jag ska fungera som ett värdefullt verktyg för att flytta fram positionerna för konsumenterna i vår stad. Det ska också fungera som ett styrinstrument för nämnder och styrelser i förhållande till konsumentfrågorna. Det är därför väldigt glädjande att så många remissinstanser har varit positiva till förslaget till konsumentpolitiskt program. Det har varit en väldigt bred remissomgång och nästan alla nämnder och styrelser och även organisationer utanför staden har svarat på remissen. Det är därför med väldigt stor glädje som jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 118

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi kristdemokrater tycker att det är bra med ett konsumentpolitiskt program eftersom staden har ett ansvar för att bedriva konsumentpolitik. Det huvudsakliga arbetet sker ute i stadsdelsnämnderna där konsumentvägledarna ger stöd, rådgivning och information till medborgare.

Glädjande nog är det väldigt många aktörer på det konsumentpolitiska området i Stockholm. Just därför är det extra viktigt att specificera just vad stadens uppgift är,

vad staden kan tillföra i detta arbete. Som förslaget ligger just nu blir det lätt lite rikskonsumentspolitik som kommer att bedrivas. Förutom att bedriva en bra näringslivspolitik som underlättar för företagande och handel tycker vi att det behövs ett program som mejslar ut stadens roll i det konsumentpolitiska arbetet i den miljö med många aktörer som ändå finns.

Det är därför jag yrkar återremiss av ärendet, för att få tillbaka ett program med denna inriktning.

Anförande nr 119

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige! Konsumentfrågorna blir allt viktigare, inte bara i Stockholm och Sverige utan i Europa och runtom i världen. Stockholms grönröda majoritet har därför satsat på att stärka stadens konsumentverksamhet under hela den här mandatperioden. Stadsdelsnämndernas konsumentvägledare har stärkts varje år i samband med budgeten likaväl som satsningar har gjorts på stadens centrala konsumentverksamhet.

Eftersom konsumentfrågorna berör alla i staden är det viktigt att hela stadens organisation på sina olika områden kan ge relevant service till stockholmarna i dessa mångskiftande och många gånger mycket komplexa frågor. Jag hoppas att det konsumentpolitiska programmet kan bli ett viktigt redskap i detta arbete för att stärka konsumentfrågorna i det dagliga arbetet i stadens förvaltningar och bolag.

Det är glädjande att så många remissinstanser har varit så positiva. Statens konsumentverk till exempel menar att målen i programmet överensstämmer väl med intentionerna i de nationella programmen och målen om den hållbara ekonomiska utvecklingen och att vi också har lyft det demokratiska perspektivet i programmet. Konsumentfrågorna är ju i allra högsta grad kopplade till demokratin och till medborgarnas möjlighet till inflytande. Nedbrytningen av de övergripande målen är också ett led i att skapa en väl genomtänkt framtida lokal konsumentverksamhet i Stockholm till gagn för stockholmarna.

Konsumentverksamheten handlar om att ge information, att förmedla kunskap. Det är självklart att en modern kommun som Stockholm ska kunna ge sina medborgare bästa möjliga service. Konsumentinformationen och konsumentrådgivningen har därför i en modern storstad en självklar plats i den kommunala servicen. Det är därför med stor tillfredsställelse som jag med detta, herr ordförande, yrkar bifall till det här värdefulla dokumentet som jag är övertygad om kommer att bli ett viktigt redskap för stadens förvaltning av bolag i sitt arbete med att göra denna stad, Stockholm, till en ännu bättre plats att leva på.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 120

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Sveriges Konsumenter i Samverkan, Sveriges konsumentråd, Smartson, Cint, Pricerunner, Konsumenternas försäkringsbyrå, Konsumenternas elrådgivningsbyrå, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, IVG – listan kan göras jättelång. Det här är

organisationer av konsumenter för konsumenter, för att hjälpa när man ska köpa saker. Mot bakgrund av detta behöver vi inte ett konsumentpolitiskt program i Stockholm.

I det konsumentpolitiska programmet säger man att man har ett mål att uppfylla, att det ska finnas en konsumentvägledare per 20 000 invånare. Jag roade mig i dag med att räkna lite grann på det här och konstaterar att det skulle innebära att vi skulle ha 38 stycken i Stockholm. I dag har vi 13. De här vägledarna är ju inte gratis. Jag räknade lite grann på det också och konstaterar att skulle vi få dessa 38 personer som är målet för hela majoriteten skulle det innebära att konsumentnämndens budget skulle mer än fördubblas. Om man utökar antalet konsumentvägledare med 25 stycken skulle det innebära en kostnad på ca 11 miljoner kronor per år. Jag tycker inte att det är rimligt. Jag tycker inte att det här är en bra satsning.

Jag roade mig också lite grann med att titta närmare på hur det ser ut i resten av Sverige. Finns det någon kommun som har en konsumentvägledare per 20 000 invånare? Jag hittade en. Nu ska jag säga att jag inte har gått igenom alla 284 kommunerna, men jag hittade en kommun. Det är Kalix kommun som har 17 800 invånare. De har en konsumentvägledare. Tittar man på Göteborg, Malmö, Kristianstad, Norrköping och så vidare kan man konstatera att det väl inte är någon kommun som över huvudet är ens i närheten.

Jag tycker att det finns saker och ting som det är bättre att satsa sina skattepengar på än att inrätta 38 stycken konsumentvägledare i Stockholm. Mot bakgrund av detta vill jag yrka bifall till Folkpartiets och Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 121

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Att det finns olika organisationer när det gäller konsumentfrågor på olika håll i samhället tycker jag bara visar att konsumentfrågorna är viktiga ur många olika aspekter. Just därför är det viktigt att en kommun som Stockholm, Sveriges största kommun, visar att man är intresserad och vill ge sina kommuninvånare en bra kommunal service även när det gäller konsumentfrågor, som många känner är väldigt aktuella.

En på 20 000 – jag har själv funderat väldigt mycket på hur många konsumentvägledare man skulle behöva för staden. Jag kan uppfatta att det faktiskt inte räcker med att ge informationen på annat sätt, via IT och på många olika sätt, utan det behövs faktiskt en möjlighet att direkt kunna prata med en kunnig person i konsumentfrågor. Det är därför som vi tycker att målet 1 på 20 000 är rimligt att försöka nå under den här perioden. Det är det som Konsumentverket också har föreslagit som norm.

Anförande nr 122

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Folkpartiet delar inte den uppfattningen utan vi tycker att de konsumentvägledare som Stockholm har i dag är tillfyllest. Dessutom finns Konsumentverkets hemsida som är alldeles utmärkt. Vi har Råd & Rön som tar fram en rad olika tester och liknande. Jag tycker att det är alldeles tillräckligt.

Anförande nr 123

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Caroline Silverudd Lundbom! Du tycker inte alls att det är tillfyllest med det antal konsumentvägledare som vi vill ha i Stockholm. Du har lagt fram ett budgetförslag som innebär att vi avskaffar de nämnder som driver konsumentvägledningen. Ingenstans vad jag kan hitta i er budget skriver ni att ni ska satsa några pengar på konsumentvägledning. Ni vill avskaffa konsumentvägledningen i Stockholm. Säg det till människorna! Det är det ni vill. Och så ersätter ni det med sådana här föreningar som du räknade upp massor av.

Ta Smartson till exempel! De har ju en jättetrevlig hemsida. Jag brukar gå in där och kolla om jag ska köpa en ny elvisp eller någonting sådant. Men vem på Smartson ska jag ringa om leverantören av elvispen inte håller vad man lovar? Vem ska jag kontakta om jag inte tycker att garantin stämmer? Nej, då ställer inte Smartson upp. Då har inte deras webbsida någonting att hjälpa mig som konsument med. Men Folkpartiet vill ändå avskaffa konsumentvägledningen till förmån för de här webbsidorna och de nationella organisationerna.

Anförande nr 124

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Jag är fortfarande oerhört fascinerad av att Socialdemokraterna har gått på det här så benhårt. Jag har pratat med många socialdemokrater som alla lite grann hukar när man frågar: Är det här verkligen det ni tycker är det allra viktigaste som vi måste satsa på i Stockholm i dagsläget? Många hukar och säger: Kanske inte, det finns väl andra saker.

Det finns konsumentvägledare i Stockholm och dem har vi inte sagt att vi ska ta bort. Men vi vill förändra organisationen, och det är en helt annan sak.

Anförande nr 125

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Vi lever i ett samhälle där väldigt få av oss producerar det vi själva ska förbruka. I stället konsumerar vi. Vi får penninginkomster och vi konsumerar där ute. Ingen kan undgå att vi går in i julsäsongen, en jul som visserligen för många kanske handlar om andra värden men också till en inte ringa del om konsumtion, om att köpa saker.

Jag har inga problem med det. Man handlar det man behöver. Man handlar mat, man handlar kläder eller sådant som man tycker är kul. Men det man måste se är att i ett samhälle har vi konsument. Det är enskilda individer. Det är människor. De möter handlare av olika storlek. Visst, det finns de som är små som också är enskilda. Men det finns företag som HM, Ikea eller Ica. Det är giganter som möter den lilla människan.

Väldigt många enskilda konsumenter upplever själva att de behöver stöd i den här situationen. De söker sig till den rådgivning som finns att få. Vilken garanti kan jag räkna med? Vad gäller egentligen vid telefonförsäljning eller hemförsäljning? Hur är det med öppet köp? Vilka villkor är det? Hur kan jag skydda mig mot bedrägerier på Internet?

Vårt svar från majoriteten här och på andra ställen handlar om att på alla politiska nivåer arbeta för att stärka människors möjligheter att få det stöd de upplever att de vill ha. Det gäller europeisk nivå, där vi driver olika saker. Det är nationell nivå med konsumentlagstiftning, konsumentverk och sådant. Men det är också på stadens nivå. Vi har stadsdelsnämnderna som ju är de nämnder där vi har konsumentvägledningen i dag, som Folkpartiet och Moderaterna vill avskaffa och med dem de konsumentvägledare de har. Jag ser ingenting om att de skulle ta vägen någon annanstans. Men vi har också skapat de konsumentnämnder som driver de konsumentpolitiska frågorna.

Allt det här är mycket frivilligt. Det möter människor som efterfrågar rådgivning, människor som efterfrågar stöd. Vi i majoriteten vill stärka människorna i mötet med marknaden och kapitalet.

Vad säger oppositionen om det här? De säger: Lägg ned konsumentnämnden! Ta bort alla konsumentvägledare genom att lägga ned stadsdelsnämnderna och försvaga konsumentskyddet! Så ser konflikten ut här i dag.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag för att stärka individernas möjligheter att få det stöd och den hjälp de behöver för att vara konsument på marknaden.

Anförande nr 126

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): David Samuelsson skulle nog kunna vara något mer trovärdig om han i stället för det han sade i talarstolen hade sagt: Vi vill satsa mer på att stärka konsumenterna, vi vill satsa mer på att de ska få konsumentrådgivning, om han hade tagit de 11,5 miljoner kronor som vi lägger ned på konsumentnämnden i nästa års budget och sagt att vi anställer fler konsumentvägledare ute i stadsdelsnämnderna. Men det är inte det han gör. Vi sitter elva plus elva politiker i en nämnd med ytterst få ärenden vid varje sammanträde, och det kostar pengar. Det har ingenting att göra med att stärka konsumenterna, som han säger i talarstolen. Det är bara att stärka politikernas egna plånböcker.

Anförande nr 127

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Ja, vi lägger en halv promille av stadens budget på konsumentnämnden, på att stärka människornas möjligheter på den centrala nivån. Mot detta ser vi ett Folkparti som vill lägga ned stadsdelsnämnderna och med det avskaffa den konsumentvägledning som finns.

Vad skriver då Folkpartiet i reservationen? Hur vill man stärka människors ställning? Då kommer marknadsfundamentalismen, för där skriver man att för att stärka konsumenternas ställning ska man ge företagen bättre villkor och sänka skatten.

Anförande nr 128

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag vet inte om du var lite för snabb, David. Du sade att oppositionen vill ta bort konsumentvägledarna. Det stämmer inte. I vår budget vill vi fortfarande ha kvar konsumentvägledarna i stadsdelsnämnderna.

Däremot tror jag att man med en annan typ av organisation av konsumentvägledarna skulle kunna ge än bättre service än den som redan ges i dag.

Det jag tycker att du borde tänka på är snarare att vara rädd om pengarna och se hur vi kan vara mer effektiva med medel för att bedriva konsumentverksamhet och även hur man kan precisera vad Stockholms stad tillförs i detta mångfaldiga myller av aktörer på detta område.

Anförande nr 129

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Anders Broberg har rätt. Jag buntade felaktigt ihop honom med övriga borgerliga partier. Det är bara Moderaterna och Folkpartiet som vill avskaffa all konsumentvägledning genom att lägga ned stadsdelsnämnderna. Kristdemokraterna vill ju ha den kvar, även om man undrar hur de ska lyckas med det om de har tänkt sig att regera ihop i framtiden. Det är väl lite svårt att förstå.

Men Kristdemokraterna måste kunna se den möjlighet som finns i att gemensamt på stadsövergripande nivå lägga en liten summa pengar för att dra ihop de resurserna och stärka konsumentvägledarna så att de kan ge övergripande information och föra ut budskapet. Med ert synsätt, om man lägger ned konsumentnämnden, kommer man ju att försvaga konsumentvägledarna, göra det svårare för dem att arbeta och utlämna dem mycket mer till marknadens nycker.

Jag förstår faktiskt inte varför ni försvarar konsumentvägledarna men går emot konsumentnämnden.

Anförande nr 130

A n i t a H a b e l (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi är alla konsumenter. Det är ingen lätt roll. Vi förutsätts ha kunskaper och förmåga att ta till oss ny teknikutveckling, ett allt större utbud av varor och tjänster, en avreglerad marknad och ökad handel över gränserna. Vi dränks i reklam. Speciellt de unga blir utsatta för kommersiell påverkan. Vi förväntas vara kunniga när vi väljer allt från blöjor, elleverantörer, datorer, mobiltelefoner, kläder, matvaror, hemförsäkringar, mattor och pensionsfonder ända till glättade broschyrer om utförare av äldreomsorg. Vem orkar på egen hand sätta sig in i frågor om produktkvalitet och prisvärdhet, om miljögifter, om varan är tillverkad av anställda barnarbetare eller, som ni vet, tolkningen av den finstilta delen av ett köpekontrakt?

Vi behöver lättillgänglig konsumentinformation och vägledning i allt det här. Det är därför positivt att stockholmarna nu får ett konsumentpolitiskt program. Programmet har mottagits positivt hos merparten av remissinstanserna och är en viktig förebyggande verksamhet, till exempel för utsatta hushåll som kan riskera att hamna i skuldfällan.

Rent allmänt utgör programmet ett instrument för förbättrad välfärd. Medvetna konsumenter deltar i skapandet av en ekologiskt hållbar stad, en långsiktigt hållbar utveckling ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 131

S o f i a A r k e l s t e n (m): Ordförande, fullmäktige! I Stockholms stad handlar inte konsumentpolitik så himla mycket om handelsfrågor utan det handlar mycket mer om människosyn. Det har vi verkligen sett prov på i den här debatten. Vill man se medborgarna som starka människor som gör sina egna val, som har ansvar för sitt eget liv, eller vill man som majoriteten se svaga konsumenter som kommunen ska skydda, bestämma över och leda till de politiskt korrekta produkterna. Stockholm behöver byta synsätt. Vi behöver behandla våra medborgare just som medborgare. Det är inte kommunal kärnverksamhet att försöka styra medborgarnas konsumtion.

Jag är en glad kund. Jag gillar shopping. Jag är inte en drabbad konsument. Det finns fler som är som jag. Jag är dessutom så fantastiskt trött på att det är shoppinghatare som hela tiden ska föra min talan när det gäller konsumentfrågor. Vi glada shoppare går inte ihop i små föreningar för att sura.

Frågor är inte oviktiga bara för att man inte har en kommunal nämnd eller ett stort politiskt program. Det finns jättemånga viktiga saker som inte har det. Poängen är här vad kommunen ska syssla med. Ja, inte är det konsumentpolitik. 750 år, det har ni läst i alla reservationerna, har Stockholm fungerat alldeles utmärkt som handelsplats utan de här sakerna.

I stället har vi nu fått en konsumentverksamhet som egentligen fungerar som en kampanjorganisation för Miljöpartiet och majoriteten. Det är jättetråkigt. Nämnden har fått en strategisk uppgift, och det är att driva opinion. Den riktar in sig på de unga stockholmarna och skickar ut handelsfientliga böcker och gör annat sådant. Det är inte okej.

Det här programmet underlättar inte på något sätt för stockholmarna att handla. Vi borde över huvud taget inte ha fått upp det här förslaget, därför att det inte är en fråga för vår kommun.

Anförande nr 132

A n i t a H a b e l (v): Sofia Arkelsten tror tydligen att konsumentnämnden tänker försöka bestämma över människor. Det är inte alls det som är meningen. Faktum är att de människor som söker konsumentkunskap rätt ofta vänder sig till stadsdelsnämnderna, stadsdelsförvaltningarna och medborgarkontoren.

Dessutom vill jag inte påstå att det handlar om handelsfientliga böcker. Det är det ju inte. Jag förstår inte att det här skulle kunna vara något hot mot seriösa affärsmän på något sätt. Medvetna konsumenter är väl tvärtom en fördel, eller hur?

Anförande nr 133

S o f i a A r k e l s t e n (m): Förlåt, den bok jag pratade om, som verkligen är jättefientlig mot shopping, är inte det här programmet utan en annan bok som skickades ut förra året, där man bland annat uppmanade till skadegörelse, var väldigt mycket emot reklam, lät Adbusters uttala sig och sådant.

Men vi måste skilja på det som är konsumentvägledare och det som är konsumentnämnden. Konsumentvägledarna hjälper människor just nu. Det finns till och med förslag från statligt håll på att man ska inrätta en nationell konsumentvägledning. Konsumentnämnden gör ingenting. Vi har ungefär tre stycken beslutsärenden till nästa möte, varav två är budgetfrågor.

Anförande nr 134

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Det är sorgligt att se hur partierna på högerkanten, Moderaterna och Folkpartiet, helt ställer sig på företagens, den starkare partens sida, helt vägrar att ge människor det stöd som de efterfrågar. Det här handlar ju bara om att stärka dem i deras roll som konsument när de vill det.

Vi läser er reservation. Den handlar enbart om företagens och handelns villkor. Den handlar om skatterna – skatterna, skatterna, alltid denna tro på marknadens villkor. Det ni vill göra är att avskaffa konsumentvägledningen här och på andra nivåer.

Det kanske inte är så konstigt att du talar på det här sättet, Sofia, därför att du jobbar ju på den andra sidan. Både förut och i ditt nya fina jobb företräder du handeln och arbetsgivarna gentemot konsumenterna. Det är inte så konstigt att du driver en hård politik mot konsumentintresset också här i fullmäktige.

Anförande nr 135

S o f i a A r k e l s t e n (m): Gud, vad roligt, David! När du inte fick upp mig i talarstolen på Ica-frågan förut så fick du det nu. Det är klart att jag jobbar på ett företag. Var skulle jag annars jobba, på ett departement? Jag gillar att ha ett riktigt jobb.

Jag kan också bemöta det du sade om vem som är den starka. Jag som jobbar i näringslivet vet att det är kunden som bestämmer. Det är kunden som är kung. Jag kan titta på hur vi har det i mitt eget företag, Ica. Du kallade oss giganter förut, men det är faktiskt så att varje handlare äger sin egen butik. Så det är 1 500 småföretag. Om man inte kan få hjälp från den egna handlaren kan man ringa vår kundkontakt. Funkar inte det kan man ringa vår bank som vi har per telefon eller också kan man gå in på hemsidan. Kunden har väldigt många möjligheter att få hjälp och stöd från företagen.

Anförande nr 136

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Om det vore så, Sofia, att alla konsumenter hade all information som behövs för att fatta just det beslut som de vill göra för att få just den produkt som de vill ha, vad ska vi då ha reklam för i samhället? Det är ju totalt onödigt i sådant fall.

Till konsumentvägledningen är det frivilligt att vända sig. Det behöver inte de göra som känner att de inte behöver ha någon extra information när det gäller konsumentfrågor. Det vore bra om de inte gjorde det så att bara de som behöver information gör det. Då skulle man kanske hinna med ännu fler.

750 år som handelsplats – vi tycker ändå att det har hänt någonting under de här 750 åren, inte minst med Stockholm som handelsplats. En viktig del är nog att konsumenternas betydelse har ökat och att man har möjlighet att påverka på ett helt annat sätt än för 750 år sedan, alltså 1255 eller vad det blir. Med tanke på det tycker vi att det är självklart att en kommun som Stockholm ska kunna ge den service som vi kan göra kommunalt sett när det gäller konsumentvägledning.

Anförande nr 137

S o f i a   A r k e l s t e n (m): Det du sade om frivilligheten var ju roligt, Christopher. Det är frivilligt att använda, men det är inte frivilligt för oss som betalar. Det är ju det som ni har bestämt. Det där håller inte.

Det du säger om att veta allting inför varje beslut är också intressant. Men vet kommunen det? Vet du det? Du försöker styra min shopping till att handla om köpta märkningar bland annat. Jag tycker att det är skandal.

Anförande nr 138

C h r i s t o p h e r   Ö d m a n n (mp): De frågor och de saker man tycker är viktiga att driva i en kommun är det viktigt att skaffa redskap för. Det är det som den här diskussionen ska handla om. Det handlar om att ta fram ett konsumentpolitiskt program för Stockholms stad. Tanken med detta är att det ska användas som ett redskap bland förvaltningar och bolag för att kunna ge en så bra service som möjligt till stockholmarna.

Ett program ska man se som ett verktyg, och det här konsumentpolitiska programmet hoppas och tror jag kommer att vara till stor hjälp för tjänstemännen runtom i staden så att de på ett ännu bättre sätt ska kunna ge den service som jag tror att många stockholmare vill ha när vardagen ser ut som den gör och man kanske har både stress och mindre möjligheter att få loss den tid som man behöver för att fatta de beslut man vill göra för att förbättra för sig själv och sin familj i olika valsituationer.

Det är också klart att satsningen på konsumentnämnden centralt verkligen har gett ett lyft för konsumentvägledarna ute i stadsdelarna på många olika sätt. Direktkontakten med invånarna har också skett på ett fantastiskt sätt. Totalt sett har den centrala nämnden och förvaltningen lyckats nå närmare 20 000 personer i olika typer av aktiviteter. Just den här direktkontakten tycker jag ändå är viktig att få med. Jag tror att det är viktigt att man inser att konsumentvägledarnas möjlighet till direktkontakt och kommunikation är oerhört viktig.

Jag tog upp tidigare att jag också har funderat på målsättningen i konsumentvägledare på 20 000 invånare. Men jag har kommit fram till att man inte kan undvara den personliga kontakten i de här frågeställningarna som är, som jag sade tidigare, väldigt komplexa på ett helt annat sätt än för bara fem tio år sedan.

Återigen, fru ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 139

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Christopher Ödmann skulle också vara mer trovärdig om han i stället för att säga att vi ska ha en central konsumentförvaltning med ett antal tjänstemän och en central konsumentnämnd med ett antal politiker sade: Okej, vi tar de pengar som detta kostar och ger dem till stadsdelsnämnderna. Han skulle vara mer trovärdig genom att säga att det här är till medborgarna, till dem som det berör, för det är ju det han säger. Men han tycker inte det i själva verket, för han har instiftat en central konsumentförvaltning och han har instiftat en central konsumentnämnd där pengarna hamnar.

Anförande nr 140

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Vi i den här majoriteten har gjort både–och. Varje år i samband med budget har vi gett mer resurser till konsumentvägledning ute i stadsdelsnämnderna, och vi har inrättat en konsumentnämnd som ytterligare har stärkt och lyft frågorna om konsumentverksamheten i Stockholms stad. Det har hittills varit väldigt positivt i de relationer som vi har haft med medborgare på olika sätt. Jag tycker att det har varit en förstärkning att vi har lyckats göra både–och. Det är det som jag tycker är viktigt.

Anförande nr 141

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det går en väldigt tydlig linje i den här salen. På den där sidan finns det de som tycker att politiker kan lösa allting och på den här sidan finns det de som tycker att det här är människan förnuftig nog att själv fatta beslut om.

Det finns en annan sak som jag tycker har varit väldigt tydlig, egentligen under hela året men kanske framför allt under hösten. Det är att det har pågått en mycket intensiv debatt i medierna om sockret i maten. Här är det inga politiker som har kommit med något pekfinger och sagt: Ajabaja, ni ska inte ha så mycket socker i maten! Den här frågan har väckts genom debatt i medierna, i tv, tidningar, etcetera. De som producerar de här olika varorna har insett att ska vi kunna få våra konsumenter att vilja köpa våra produkter även härnäst måste vi sänka andelen socker i maten. Det är inga politiker som har hittat på det. Och det är inga politiker som kommer att lösa det problemet heller. Det här sker genom en debatt på marknaden och det är där den hör hemma.

Bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 142

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag är fullt och fast övertygad om att om man kan få en korrekt och saklig information som konsument har man större möjlighet att välja det man själv vill ha än om man bara ska utlämnas åt reklam. Det handlar inte om att politikerna ska komma och säga ajabaja här och där utan det är faktiskt bra om alla reagerar. Om det gäller fett, socker eller farliga typer av kemikalier där vi konsumenter utsätts för experiment på olika sätt är det bra att alla reagerar på många håll.

Men jag tycker självklart att det är viktigt att också Stockholms kommun kan ge den information och service som många medborgare eftersöker.

Anförande nr 143

S t e l l a n F H a m r i n (v): Jag vet inte om Sofia Arkelsten, och andra med för den delen, shoppar fisk på sina rundor. I så fall kan jag tala om att risken är väldigt stor att ni får i er alldeles för mycket dioxiner som finns i Östersjöfisk. Det har vi ett system med kostråd för att undvika. Men eftersom affärerna inte följer det och inte talar om varifrån fisken kommer finns det ingen möjlighet att undvika de här giftiga fiskarna. Det skulle konsumentrådgivarna mycket väl kunna ta tag i.

Jag vet inte heller om Sofia är ute i skärgården någon gång. I så fall har hon säkert upptäckt att det är alldeles för mycket alger. Det beror på att vi släpper ut för mycket närsalter från våra fastigheter ute i skärgården. Det går inte heller att undvika därför att fabrikanterna inte talar om längre om tvättmedel, diskmedel och sådant innehåller fosfor eller inte. Det är också en sak som konsumentrådgivarna skulle kunna hjälpa till med väldigt mycket och som verkligen skulle komma stockholmarna och miljön till godo.

Det finns massor med sådana saker man kan ta upp som är väldigt goda uppgifter för de konsumentrådgivare vi har. Att säga att det här sköter sig självt stämmer absolut inte.

Anförande nr 144

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Nu har vi fått svaret på vad konsumentvägledarna i Stockholm ska göra. De ska ut och märka fisk.

Nej, bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 145

S t e l l a n F H a m r i n (v): Du måste inte ha hört vad jag sade. Det är faktiskt så att de ska hjälpa dig att välja rätt fisk när du shoppar i affären.

Anförande nr 146

S o f i a A r k e l s t e n (m): Jag måste säga att det är lite svårt att bemöta det här. Jag tror inte att man kan ha sin lokala konsumentvägledare som hänger på varje gång man shoppar. Det är en *personal shopper* du tänker på. Det finns en del företag som verkligen erbjuder det, NK, Debenhams och Åhléns bland annat.

Men det här är sådana jättestora frågor som egentligen inte den kommunala konsumentverksamheten i Stockholm kan hantera. Det här är ju frågor som inte ligger inom vår kompetens. Jag tror att vi ska vara ödmjuka nog att erkänna det.

Anförande nr 147

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det tycker jag är att kraftigt underskatta vad stockholmarna kan göra. Det är inte så himla svårt att tala om för folk i Stockholm i

vilka affärer fisken är märkt med hänsyn till varifrån den kommer och var man inte gör det.

Dessutom tror jag att rådgivarna på ett väldigt konstruktivt sätt kan hjälpa både miljönämnd och affärer att se till att det här verkligen funkar i framtiden.

Anförande nr 148

H a r d y H e d m a n (kd): Jag vill bara understryka det Anders sade tidigare, att vi inte har något emot konsumentvägledarna och att man verkligen ska se dem som vägledare som man söker när man på allvar har ett problem. Det är inte när man är överens med Icas handläggare som man behöver hjälp utan det är när man blir sur på någon av varorna och inte lyckas få igenom det.

Men det intressanta är om ni verkligen vill förverkliga det som står i programmet. Då måste konsumentvägledarna också kunna veta vart man vänder sig när man får problem med Stockholms egna verksamheter. Låt mig ta några exempel efter egna erfarenheter.

Hur är det med golvet i den nya lägenheten i Stockholmshem? Är flytspacklet pålitligt? Hur är det med ljudnivån på det dagis vi hade tänkt skicka vårt barn till? Är den acceptabel? Hur lång tid tar det att få bygglov för ändringen vi vill göra i vårt radhus? Får man byta lägenhet inom bolaget om det visar sig att man får allergi av inredningen? Kan min handikappade son delta i verksamheten i en annan stadsdel trots att stadsdelsnämnden där vi bor anser att deras verksamhet är likvärdig? Är maten tillräckligt näringsrik på det äldreboende jag tänker skicka min mormor till?

Där är några sådana konsumentfrågor där konsumentvägledarna i varje fall måste kunna visa till rätt person, för det är sådant som folk verkligen frågar när det gäller stadens egen verksamhet.

Anförande nr 149

S o f i a A r k e l s t e n (m): Jag blir lite överkänslig i Icafrågorna, för det handlar faktiskt om mitt jobb. Vi har inga handläggare, vi har handlare. Det är så det fungerar.

Anförande nr 150

H a r d y H e d m a n (kd): Jag ber om ursäkt för att jag sade fel. Jag har försökt att lämna in en ansökan om ett Icakort i ett års tid och inte fått något ännu.

Anförande nr 151

C e c i l i a B r i n c k (m): Hur tänker ni allvarligt talat att detta ska fungera? Av det ni säger kan man inte dra någon annan slutsats än att det är något slags *personal shoppers* ni är ute efter, människor som ska följa med mig i kön på Ica och tala om för mig att fisken inte är ursprungsmärkt. Hur ska det annars funka? Ska jag ringa till en konsumentvägledare och fråga vilken sorts tandkräm jag ska köpa? Vi begriper inte detta.

Vad gäller konsumentnämndens brist på verksamhet är det lite märkligt att ni aldrig någonsin i budgetsammanhang ifrågasätter nämndens existens. Den finns och därför ska den finnas fastän den bevisligen inte gör någonting. Det är klart att det finns en efterfrågan för konsumentvägledningstjänster. Det gör det på tjänster som folk uppfattar som gratis och som erbjuds av ett samhälle som har lärt människor att de inte behöver ta ansvar för någonting själva.

I själva verket är det juridiska konsumentskyddet i Sverige unikt starkt internationellt sett. Det finns massor av lagstiftning som hjälper oss och skyddar oss och som står på vår sida gentemot producentintressena. Det är lite märkligt att höra er ironisera över marknadens förskräckliga inflytande i ett land med världens högsta skattetryck där vi som konsumenter har mindre handlingsutrymme än någon annanstans. Vi har mindre egna pengar att hantera. Det tycker ni uppenbarligen är ett problem, för vi har förmodligen fortfarande för mycket.

Christopher Ödmann sade att det inte handlar om att politiker ska säga ajabaja. Problemet är att det är precis detta det handlar om. Ni tillhör den upplysta eliten som är smart nog att begripa att den förskräckliga marknaden manipulerar er. Människor, de där ute, tillhör inte den eliten. De fattar inte att de blir manipulerade, och därför behöver de hjälp av er som vet hur de ska göra.

Konkurrensen i detaljhandeln är hårdare än inom någon annan bransch. Det förekommer en ständig självsanering. Detta är inte ett problem. Vi behöver ingen kommunal konsumentpolitik, vi behöver ingen kommunalt konsumentprogram. Däremot finns en utomordentligt viktig arbetsuppgift för de kommunala konsumentvägledarna, och det är att hjälpa människor att överklaga biltullsbeslutet.

Anförande nr 152

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Det är inte marknaden, Cecilia, som vi har problem med. Det är marknadsfundamentalismen, precis den som du gav uttryck för. Där är det så att bara man sänker skatterna tillräckligt mycket – du frossar i människors inlärd hjälplöshet när vi har kommunala tjänster – och bara man avskaffar skatterna då kommer människorna att bli fria i ett utopiskt marknadssamhälle och då behövs inte någonting så otäckt som konsumentvägledare.

Det var något slags Ayn Randska utopier som vi hörde utslungas. När man hör Cecilia Brinck undrar man om vi behöver kommuner över huvud taget eftersom de bara lär människor in i en hjälplöshet där vi tar hand om varandra och ger barnen gratis skolgång. Det är hemskt, man kommer att överkonsumera utbildning och välfärd på olika sätt.

Anförande nr 153

C e c i l i a B r i n c k (m): I Socialdemokraternas värld är det ingen skillnad mellan olika typer av kommunala tjänster. I den världen är kommunal konsumentvägledning precis lika viktig som skola, vägar och sådant. Så är det inte i min värld. Jag måste faktiskt erkänna – det är lite pinsamt – att jag inte förstår vad Socialdemokraterna pratar om.

Anförande nr 154

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Varför ska människor inte få tillgång till information och till kunskap? Varför ska man undanhålla människor kunskap i konsumentfrågor? Ert resonemang är att det inte behövs något konsumentpolitiskt program. Man kan säga att det är samma sak när det gäller näringslivsfrågor, det klarar näringslivet själva. Svaret på frågorna är att vi här i staden tycker att näringslivsfrågor och konsumentfrågor är viktiga. Vi ska arbeta med dem inom stadens verksamhet, och vi har tagit fram verktyg för det hela.

Det hela är lite märkligt. Vi har möjligheten som konsumenter att på olika sätt påverka. Vad är det för farligt med den möjligheten? Vad är det som kan hända i samhället om vi har en möjlighet att använda våra resurser på bästa sätt?

Brist på konsumentverksamhet – ja, läs verksamhetsberättelsen, och du får se vad som händer med väldigt viktiga resurser i den här staden.

Anförande nr 155

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu börjar jag faktiskt känna desperation. Är det verkligen så att ni på allvar tror att den information som ska ges via den kommunala konsumentvägledningen är rätt och sann och objektiv? Var kommer den ifrån? Som jag förstår är det huvudsakligen miljöpartistisk propaganda. Det kan ni väl erkänna i så fall. Är det så att ni har en speciell kanal in i den konsumentpolitiska sanningen som inte vi känner till? I så fall vill jag gärna ta del av den.

Anförande nr 156

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Ordförande, fullmäktige! Vilken fruktansvärd ton det är i denna sal! Jag har jobbat inom handeln hela mitt liv, och jag vet att det är viktigt att berätta för kunder om varor och priser och annat. På den borgerliga kanten vet jag inte vad ni tänker på.

Konsumentrådgivare behövs ute i stadsdelarna, särskilt i södra delen av staden där jag bor. Alla är inte så duktiga som ni på den här kanten. Jag blir riktigt upprörd. De kostrådgivare som finns på konsumentförvaltningen gör ett jättejobb. De utbildar personal i äldreomsorgen så att man får bra mat där och i skolan. De gör verkligen ett jättebra jobb, precis som Hardy var inne på.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 157

S o f i a A r k e l s t e n (m): Ni vet kanske allihop att kostrådgivningen är en fungerande verksamhet som flyttades över från miljöförvaltningen till konsumentförvaltningen därför att de inte har så mycket att göra på konsumentförvaltningen. Kostrådgivningen tycker jag att vi kan lämna utanför, det hör inte ihop med diskussionen om det konsumentpolitiska programmet.

Anförande nr 158

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Det vill vi inte lämna utanför. Den finns ju nu på konsumentförvaltningen.

Anförande nr 159

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Först skulle jag vilja säga att kostrådgivningen har blivit tiodubblad när den flyttades över till konsumentförvaltningen just därför att de borgerliga bantade ned den här utmärkta funktionen under sin tid. Den fick aldrig komma fram i miljöförvaltningen heller, utan det var en projektanställd person som var mycket duktig och den enda som vi hade i hela kommunen. Det är ingen annan kommun, tror jag, i hela Sverige som har så lite kostrådgivning över huvud taget och som kan göra så mycket nytta. Nyttan är det som ni inte ser över huvud taget. Ni skrattar åt det här med fiskar för ni ser inte systemsambanden. Ni ser inte att konsumentrådgivningen ur kommunalt perspektiv kommer att spara en del pengar. Ta till exempel vattnet. Om man till exempel inte talar om att det finns fosfor i tvättmedel, om det inte finns sådana etiketter på paketen som talar om det, kommer vi att få fosfor i vårt vattenverk. Då kommer systemet att rena vattnet, och det kommer att kosta mycket mer än vad det gör i dag. Det kommer att gå ut över konsumenterna. De kommer nämligen att få betala mer i vattenavgifter eftersom de får betala mer för rening.

Likadant är det med renhållningsnämndens arbete. Om man inte upplyser människor om att man kan handla på ett annat sätt, till exempel minska sina förpackningar, kommer också renhållningskostnaderna att gå upp. Där ser vi redan hur renhållningsmängden har ökat femfald. Det slår också ut på konsumenterna i form av ökade priser.

När det gäller miljöförvaltningen kan vi säga att deras kontroll kan minska ifall man blir säkrare på att det inte finns så mycket miljögifter, vilket också minskar kostnaden för kommunen, som i sin tur kanske minskar skatten för konsumenterna.

Jag tycker att ni borde vara tacksamma för att vi har en konsumentupplysning som kan minska både konsumenternas kostnader och kommunens kostnader. Det är det som är syftet.

Det är inte någon miljöpartistisk propaganda. Vi försöker få fram en så opartisk upplysning som möjligt när det gäller konsumentupplysningen. Jag tycker att det är vansinnigt konstig propaganda att stå här och säga att den skulle vara partisk. Den enda partiska propaganda som finns är den som finns i alla annonser. Det är den som alla konsumenterna överöses med varje dag, flera timmar om dagen. Man behöver bara sätta på tv eller gå ut genom porten så överöses man av sådan propaganda som många gången är felaktig. Det behövs en motvikt till detta, och det behövs också en avvägning mellan företagets önskemål om att tjäna pengar och konsumenternas möjlighet att ha tillgång till pengar.

Anförande nr 160

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu fick vi väldigt tydligt utsagt igen. Ni är klokare än vi. Ni har insikter, vi famlar i mörkret. Ni har sett sanningen, vi har lång väg dit. Vi begriper inte vårt eget bästa, men det gör ni.

Det är, som vi sade i budgetdebatten för ett par veckor sedan, ett underverk att vi har klarat oss så här långt, vi som inte har vett att begripa vikten av kommunal konsumentvägledning. Det är ingen hejd på alla olyckor som drabbar oss om vi drar in de drygt 11 miljoner som konsumentnämnden kostar.

Vad ni inte riktigt har greppat är att vi behöver tillväxt, vi behöver god ekonomi, vi behöver handel för att ha råd med en god miljö. Det är det som är det centrala. De problem som borgarrådet Gunnarsson pekar på löser vi inte genom att låsa upp ytterligare våra pengar i kommunalt finansierad verksamhet. Det löser vi genom ett bra näringslivsklimat.

Anförande nr 161

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ert bra näringslivsklimat är ett näringslivsklimat där man lurar kunderna att köpa det de inte behöver. Det tycker inte jag är ett bra näringslivsklimat. Om man ska få en marknad som fungerar måste både kunder och producenter vara väl upplysta och klara av vad de både köper och säljer. Jag tror faktiskt att ni, eftersom det inte går i på skallen på de borgerliga representanterna här att det finns ett samband och att det lönar sig upplysa konsumenter, inte har förstått hela uppbyggnaden av vad det är man arbetar med i fråga om konsumentupplysning. Man upplyser så att man får fram bättre produkter på marknaden. Så kan vi också utveckla marknaden, och så kan vi få en marknad som håller i framtiden.

Anförande nr 162

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Nu är borgarrådet Viviann Gunnarsson ute och vinglar igen. Det var inte länge sedan vi hade en debatt i den här salen där det sades att man inte fick äta kött. Kommer ni ihåg det? Det handlade om miljöprogram. Det var för mycket kväve i köttet, och då skulle det komma ut kväve i Östersjön.

Nu får vi inte äta en viss sorts fisk. Viltfångad fisk innehåller, som Stellan Hamrin säger, för mycket inte bara dioxiner utan även annat om den kommer från Östersjön. Då ska vi inte äta den. Då frågade vi oss om vi ska äta odlad fisk från Norge. Nej, det ska man inte heller göra för den är högt uppe i näringskedjan. Den har ätit för mycket och är för högt uppe i näringskedjan. Det är inte bra för då åtgår för mycket energi.

Följaktligen: Denna form av politik leder inte till någonting annat än att väljarna tycker att vi är bra knäppa och föraktar oss.

Anförande nr 163

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag har inte talat om fisk. Men om vi ska tala om fisk är det inte i dag som vi har kommit på att vi inte ska äta vissa sorters fiskar

utan det har vi vetat i 30—40 år redan. Utsläppen från våra pappersbruk har funnits under en mycket lång tid, och vi måste rena vattnen.

Det jag talade om var upplysning om tvättmedel. Jag talade om sambandet mellan att upplysa om tvättmedel och kostnaden för att rena det vatten som släpps ut om man använder felaktiga tvättmedel. Om man vet vad man gör kan man spara mycket pengar både till kommunen och till sig själv därför att vi inte får så höga reningskostnader för vatten och inte heller för att bli av med fosfor. Det är lönsamt, och det sänker också i slutändan skatterna för människor.

Anförande nr 164

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det var ett rätt grovt påhopp på en av våra tjänstemannagrupper, nämligen konsumentvägledarna, att de skulle gå ett visst partis ärenden. Jag har ingenting emot att man hoppar på mig som representant för Miljöpartiet, men jag tycker inte att vi ska påstå att det är någon tjänstemannagrupp som går något partis ärenden. Det är viktigt att hålla en skillnad mellan tjänstemän och politiker.

Jag vill åter säga att det vi satsar på konsumentfrågor inte är tillräckligt på den centrala nivån, och det är inte tillräckligt på den kommunala eller stadsdelsnämnds-nivån, men vi får ut väldigt massa verksamhet av det hela. Det är lite resurser, och vi får ut mycket verksamhet. Det är bra verksamhet som är efterfrågad av medborgarna. Det är väldigt viktigt.

Jag tycker att det är jättebra att vi nu, som ett extra redskap i förvaltningen, får ett konsumentpolitiskt program. Det är väldigt länge sedan vi hade detta viktiga redskap, men nu har vi återigen i en tid då konsumentfrågorna har blivit allt viktigare fått det. Därför är jag väldigt glad för att vi kommer att besluta att bifalla det förslaget i fullmäktige i kväll.

Anförande nr 165

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag antar att det är mig Christopher Ödmann syftar på. Jag skyndar mig genast att säga att mitt påhopp inte var ett påhopp på konsumentvägledarna utan ett angrepp på konsumentnämnden.

Anförande nr 166

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det är väldigt märkligt hur man konstruerar saker som vi inte har sagt när argumenten börjar tryta. Vi hade inte tänkt ha konsumentrådgivare till att förbjuda saker och ting eller förbjuda folk att handla det ena eller det andra. Vi hade i all anspråkslöshet tänkt att de skulle tala om för människor hur det verkligen ligger till.

När det gäller gifterna på fisk finns det inte en chans att ta reda på hur det verkligen är, eftersom affärerna inte sköter sig när det gäller att tala om varifrån fisken kommer. Att få i sig för mycket dioxiner är allvarligt. Det leder till missbildade barn, och jag tycker inte att man behöver flina åt det. Det enda vi vill göra är att tala om hur det ligger till så gott vi kan och så gott andra kan, att förmedla den kunskap som

finns. Jag tror att både moderater och folkpartister en gång i tiden högaktade kunskaper, men nu verkar det som att det är någonting som man bara kan strunta i.

Anförande nr 167

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag tror inte att avsikten var att förbjuda människor att köpa det de vill. Jag tror inte på det, men det är ändå trevligt att höra det. I stället ska konsumentvägledarna tala som för människor hur det verkligen ligger till. Då frågar jag igen: Hur kan de veta det?

Anförande nr 168

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det är inte så där himla svårt. Det är egentligen bara att läsa i rätt böcker hur situationen är. Det finns massor med forskning om detta. Det är naturligtvis fullständigt omöjligt för vanliga konsumenter att gå in i vetenskaplig litteratur på engelska och försöka ta reda på det. Det är ganska bra med folk som kan förmedla den kunskapen på svenska på ett begripligt sätt. Det är forskare inte alltid så bra på.

Anförande nr 169

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är lite bekymmersamt det här med demokrati. Om man har olika uppfattningar om saker och ting måste man upplysas om hur det egentligen står till. Vet man inte det måste man bli upplyst av kommunala konsumentvägledare. De läser nämligen den engelska litteraturen som vi andra inte har tillgång till, och den behöver vi tydligen.

Min svåger är fiskhandlare, och jag tror mig därför ha en del kunskap om fisk, både från Östersjön och från annat håll. Fisk måste ju ursprungsmärkas inom EU över huvud taget. Det spelar ingen roll om den är odlad i Holland eller i Vietnam. Det måste framgå. Det är sådant som fiskhandlarna i konsumentledet mycket väl kan transportera till kunderna, konsumenterna, utan bistånd av kommunala konsumentvägledare. Det kan jag försäkra, så är det.

Det jag egentligen bekymrar mig mest över är den här överhetsattityden. Jag vet att det är farligt med dioxin och att man inte ska äta för mycket av vissa saker, Stellan Hamrin. Det är viktigt att veta, men vi behöver fortfarande inte kommunala konsumentvägledare, än mindre en kommunal konsumentnämnd, till det. Den har nu funnits i två år. Den har funnits tidigare, längre tillbaka i tiden. Under den tid som den inte har funnits har alla larmen kommit fram om den odlade laxen från Östersjön, att det är bättre med en odlad lax från Norge, och det är bättre i vissa fall med malhagen från Vietnam än vissa odlade fiskar från Holland därför att man har bättre vatten i Vietnam när man odlar fisken.

Det har kommit fram utan kommunala konsumentnämnder eller kommunala konsumentvägledare efter ert mönster. Därför menar vi att dessa 11 miljoner kan användas på annat sätt. Bevara mig väl om vi skulle dubbla dessa 11 miljoner för att vi skulle få antalet kvoterade konsumentvägledare enligt ert förslag. Därför bifall till Folkpartiets och Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 170

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det är alldeles riktigt att det finns ett system för ursprungsmärkning, jag talade nyss om det. Problemet är att det inte fungerar i Stockholm, och därför finns det en rad åtgärder som kan vidtas på det här området. Det är faktiskt ett allvarligt problem.

Det finns inte olika uppfattningar om huruvida sillen från Östersjön är giftig eller inte. Det är ingenting som vi behöver träta om eller göra något slags politisk bedömning av. Alla är fullständigt ense om detta. Det är bara det att det är lite svårt att hålla reda på var den dyker upp i affärerna och om den kommer från västkusten eller från östkusten. Det är inte så himla enkelt.

Det här börjar bli lite löjligt. Jag tog några exempel på vad man kan göra. Jag skulle kunna fortsätta hela kvällen med att ta fram olika saker som man kan göra och som är värdefulla, men jag tänker avstå från det.

Anförande nr 171

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Då får vi väl vara glada för att det finns någonting som kanske är bättre i Stockholm. Om vi haft konsumentnämnden i två år, men man har fortfarande inte lyckats med ursprungsmärkningen av fisk i affärerna, då tycker jag att det är ganska skrämt med den verksamhet nämnden har haft. Då finns det ännu större anledning att lägga ned den.

Anförande nr 172

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Det här är roligt. Jag vill bara meddela att jag är uppvuxen vid Vättern, och där är det mycket dioxin i fisken, bland annat i röding. Jag har ätit den i hela mitt liv och jag ska raljera att det är därför jag är så himla pigg. Det var alltså raljering.

Om inte någon hade informerat människorna där om det här tillståndet med dioxin och annat hade ingen känt till det. Därför behövs det sådana som Stellan Hamrin som kan informera om det. Det är ingenting att skratta åt.

Anförande nr 173

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är helt rätt, Lilian Falkbäck. Stellan Hamrin som vetenskapsman är viktig i sammanhanget, men Stellan Hamrin som konsumentpolitiker i Stockholms stad tycker jag inte är viktig. Det är skillnaden.

Anförande nr 174

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag gillar inte heller överhetsmentalitet och sådan attityd. Frågan är vem som egentligen har den attityden, den som är för konsumentvägledare därför att man tycker att de behövs eller den som säger: Nej, de behövs inte alls.

Anförande nr 175

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Frågan är hur vi överlevde – och nu är jag inte raljerande – innan vi hade konsumentnämnden. Det är den fråga man måste ställa sig. Är det så att vi sätter tilltro till oss själva som individer i en västerländsk demokrati av svenskt mått och att vi är konsumenter som kan ta del av Stellan Hamrins rapporter som han skriver om i medierna, eller måste vi ha ett mellanled av kommunala konsumentpolitiker? Jag tror inte att vi behöver de senare.

Anförande nr 176

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag höll mig i det längsta från att delta i debatten för jag tycker att det egentligen inte behövs någon debatt. Det är så självklart att vi inte behöver någon konsumentnämnd. Vi är, Stellan Hamrin, ledamöter i Stockholm Vatten både du och jag. Med all respekt tycker jag att du många gånger har många kloka synpunkter. Men den här gången har du väl gått över ån efter vatten.

Du är sakkunnig på Miljödepartementet. Du har all möjlighet att påverka omdisponering av pengar när du ser hur oren Östersjön är. Det ligger någonting i att den är det. Men ta till exempel en miljard från de pengar, 3,8 miljarder, som ska gå till trängselskatteförsöket och det skulle räcka till att rena Östersjön väldigt mycket. Medverka till det. Du går omvägen här. Hur många konsumentpolitiska rådgivare, vägledare och handledare och tjänstemän och politiker i nämnder ska det behövas för att tillräckligt många ska få veta tillräckligt mycket för att de ska kunna handla tillräckligt rätt?

Jag tycker synd om alla dem som inte får tillgång till någon av de här kommunala tjänstemän eller politiker som håller dem i handen och följer dem till affären.

Det måste vara bättre att ni från Miljödepartementet och Näringsdepartementet och så vidare ser till att det blir bra i första ledet än att ni ska vara med och producera allt det här till konsumenterna. Sedan ska ni tillsätta en massa tjänstemän och politiker som ska se till att de inte ska användas eller brukas.

Alla de som inte får tillgång till detta drabbas. De mår dåligt och så vidare. Jag tycker att du går över ån efter vatten, Stellan, den här gången. Jag tycker att du ska backa. Jag tycker att ni ska vara med och bifalla Folkpartiets och Moderaternas reservation.

Anförande nr 177

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Nu handlar det inte om konsumentnämndens vara eller inte vara utan om ett konsumentpolitiskt program. Det är vi för, och det är ni moderater emot. Detta bara som en upplysning.

Anförande nr 178

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Man ska använda pengarna till rätt saker. Man ska inte instifta nya saker för att man ska föda politiker.

Anförande nr 179

S t e l l a n F H a m r i n (v): Jag förstår inte riktigt vad mitt jobb har med saken att göra, men jag kan tala om för Berthold att jag faktiskt är en vanlig tjänsteman och saknar allt inflytande över den politiska delen av arbetet, vilket i och för sig är synd. Men nu är det så, och det är inte så mycket jag kan göra åt den saken.

Både vilka tvättmedel man ska använda och vilken fisk man ska äta är sådant som avgörs på lokal nivå. Det lämpar sig alldeles utmärkt för beslut och hantering i Stockholms kommun.

Anförande nr 180

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag hoppades att du som en duktig tjänsteman skulle få gehör för en del av dina synpunkter likaväl som jag hoppas jag som förhoppningsvis duglig tjänsteman, får gehör för en del av mina synpunkter. Man kan lägga fram dem på ett förnuftigt sätt och få igenom politiska beslut i enlighet med det. Det trodde jag var en del av din vardag. Det var därför jag tog upp det. Jag tycker att du många gånger har förnuftiga synpunkter, och de borde lyssna till dem. Du ska inte behöva gå över ån efter vatten.

*§ 26 Ändrad bolagsordning för Stockholms Näringslivskontor AB
Namnbyte till Stockholm Business Region AB (utl. 2005:201)*

Anförande nr 181

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Miljöpartiet har en reservation i det här ärendet som handlar om att vi vill avslå den föreslagna bolagsändringen, förslaget till ett nytt namn. Namnet nu är Stockholms Näringslivskontor AB, som det heter. Man vill byta det till Stockholm Business Region AB. Vi vill avstyrka detta därför att vi anser att det anspelar för mycket på att Stockholms stad skulle gå ut regionalt och jobba med kommunens pengar. Det här bolaget får sitt kapital från kommunens budget. Vi reserverade oss också när själva bolaget bildades.

Jag tycker att det är väldigt viktigt att göra den här markeringen, att vi inte vill gå ut över stadens hank och stör för att utveckla bolagets regionala ordning. Om det skulle bli så att det kommer att finnas ett regionalt bolag som är sammansatt av olika kommuner tycker vi att det kunde vara okej. Vi hade en gång tidigare, när vi hade så kallade SML, som var en kombination av Stockholms stad där Stockholms stad och Stockholms landsting bidrog till kostnaderna. Då hade vi en typ en bolagsbildning som innebar att ett bolag låg i ett annat bolag. Det var ingen bra konstruktion. Därför är vi mot det här i Miljöpartiet. Vi är också mot att bolaget ska arbeta utanför stadens gränser med kommunala medel, och därmed är vi också emot det här namnet.

Anförande nr 182

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är viktigt att tydliggöra Stockholm Business Regions arbetsuppgifter, och jag vill kort förklara vad som hänt näringspolitiskt och organisatoriskt under den här mandatperioden.

Vi har bildat en koncern som nu får namnet Stockholm Business Region AB och som har det sammanhållande ansvaret för näringspolitiken i staden och i regionen, men har också två döttrar. Den ena dottern är Stockholm Visitors Board, som jobbar med marknadsföring av besöksnäringen och våra evenemang.

I torsdags bildades en ny bas som kallas för Stockholm Business Alliance som har den uppgift som Viviann Gunnarsson tror att näringslivsbolaget ska ha. Stockholm Business Alliance kommer att jobba med medlemsavgifter från de kommuner som väljer att ansluta sig till det regionala arbete som krävs för att få företag annorstädes ifrån nationellt eller internationellt att välja att etablera sig i Stockholm. Näringslivsbolagets eller Stockholm Business Regions budget kommer inte att användas för att lätta på plånboken för våra andra kommuner i regionen. Däremot har både länets kommuner och våra vänner i hela Mälardalen bett att Stockholm ska ta ledartröjan för att jobba med både marknadsföringsfrågorna och de näringslivspolitiska frågorna. Att Stockholm Business Regions budget, skattepengar, skulle användas till drift eller aktiviteter i andra kommuner stämmer inte.

Det här sättet att organisera sig bygger på att få ut maximalt för varje skattekrona. Jag tror att vi har valt rätt metod. Jag är alldeles övertygad om att döttrarnas arbete

när det gäller internationella investerare och besöksnäringen kommer att bli än mer framgångsrikt.

Med dessa ord vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 183

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Som styrelseledamot i Stockholm Visitors Board kände jag, när jag fick se den verksamhetsplan som lades fram, en klar oro över att dottern inte kommer att kunna bedriva ett bra eget självständigt arbete. Därför lade styrelsen ett förslag till beslut om att hädanefter ska det vara egna verksamhetsplaner som läggs fram så att styrelsen kan fatta beslut om denna verksamhetsplan själv. Jag och vi i Miljöpartiet anser att Stockholm Visitors Board bedriver en väldigt bra och fokuserad verksamhet som måste kunna vara självständig från näringslivsbiten. Det är en egen verksamhet när man arbetar med evenemang, konferenser och besöksnäringen. Det är ett speciellt gebit som behöver sin egen plan att arbeta på, en egen planhalva.

Därför är vi väldigt tveksamma till detta och reserverar oss. Det känns som att vi lite grann är på väg till samma soppa som vi hade tidigare, och det är lite oroande.

§ 29 Motion om införande av alkolås i stadens vagnpark (utl. 2005:80)

Anförande nr 184

E w a S a m u e l s s o n (kd): Man får vara glad att den här motionen behandlas i kväll. Oppositionens representants, egentligen skulle ha varit här stannade hemma på grund av ärende 28 som väldigt sent blev utdraget från ärendelistan, vilket var märkligt.

Detta ärende handlar om alkolås där jag har skrivit en motion därför att jag tror att det är väldigt viktigt att staden, liksom en del andra offentliga verksamheter, går före i frågan att införa alkolås i vagnparken. Det senaste är Västra Götaland, som har tagit steget och beslutat om att i sin vagnpark införa alkolås.

Det är nämligen så att väldigt många människor inte med berätt mod kör alkoholpåverkade, utan man vet inte, man har inte kunskap om hur länge alkohol finns kvar i blodet och i kroppen. Därför kör man kanske dagen efter med höga promillehalter.

Min motion har varit ute på remiss och fått positivt svar från både Hägerstens förvaltning och socialtjänstförvaltningen. I Rinkeby tycker man inte att det är riktigt lika viktigt eftersom de inte har några persontransporter. Att förarna ändå kan vara en olycksrisk ute på vägarna verkar inte vara lika angeläget för dem där ute.

På regeringsnivå har Ulrica Messing uppvaktat i EU med alkolås och bett att Sverige skulle kunna få vara ett föregångsland. Därför tycker jag att det är mycket märkligt att inte majoriteten vågar sig på att bifalla motionen. Man talar om hur inriktningen ska vara och när man upphandlar ska det finnas med i upphandlingen. Men vi har ett antal fordon redan i dag, och jag tycker att man faktiskt borde kunna vara så pass modig att man sade att det här borde man kunna bifalla redan nu.

Min motion skrevs för över ett år sedan. Tidigare i våras var borgarrådet Leif Rönngren intervjuad i Stockholm City när man skulle anta trafiksäkerhetsprogrammet. Där lyfte man fram att beslutet om 30 kilometer i timmen redan var taget och att ett annat förslag var att införa alkolås. Nu är det inte ett förslag som man tar ställning till, utan nu är det en inriktning som staden ska ha framöver.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 185

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är en oerhört viktig fråga om Ewa Samuelsson tar upp i sin motion. Skälet till att den är besvarad är att vi i trafiksäkerhetsprogrammet, det beslut som vi fattade i och med i våras, också tog beslutet om att vi ska ha alkolås i samtliga bilar i stadens bilpark till 2010. Det är perioden för trafiksäkerhetsprogrammet.

Det här är en oerhört viktig fråga därför att alkohol och droger inte hör ihop med vare sig bilkörning eller trafiken. Det är också skälet till att vi antog trafiksäkerhetsprogrammet och de delar som rör alkolås. Det här räcker inte, utan vi

måste också gå före i upphandlingsfrågorna dels när det gäller persontransporter, dels när det gäller varutransporter i staden. Det är ett arbete som är igångsatt utifrån stadens trafiksäkerhetsarbete och det program som är antaget här i fullmäktige.

Just nu pågår en successiv omställning av bilparken där vi får alkoholås, man byter ut de bilar som staden har. Dessutom pågår ett intensivt arbete. Jag lovade att återkomma under budgetdebatten därför att Kristdemokraterna hade lyft frågan där. Stadsledningskontoret och trafikkontoret håller just nu på att formulera den utbildning som ska ske under våren och där man kommer att hjälpa nyckelpersoner inom både bolagssektorn och förvaltningssidan med att kunna ställa kravspecifikationer när det gäller upphandlingen och också göra mallar som kan användas inom staden för att vi ska få igenom kravet om att vi faktiskt vill ha alkoholås, inte bara i stadens egna bilar utan också i de tjänster som staden köper in utifrån.

Vi har kommit en god bit på väg, men jag måste återigen säga att det handlar om att ifrån fullmäktige lyfta frågeställningarna men också följa upp våra egna beslut från denna sal. Annars tror jag inte att det händer fullt så mycket som vi skulle vilja, framför allt inte i den takt som vi vill att det ska hända. Men det är på gång. Vi har redan fastställt målsättningen att vi ska alkoholås i samtliga bilar. Trafikkontoret redovisade på min fråga i veckan att man redan har passerat över hälften när det gäller alkoholås och att man successivt inför det i resten av vagnparken. Det här är en utveckling inom samtliga förvaltningar och bolag. Jag tror att det är viktigt att vi fortsätter att följa frågan.

Anförande nr 186

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det låter ju hoppfullt. Jag tycker att staden kunde vara ännu mer precis i denna fråga. Därför tycker jag fortfarande att man borde bifalla den här motionen. I ditt svar står det att stadens inriktning är att alkoholås ska införas. Men inriktning är inte att säga att det ska vara så.

Anförande nr 187

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det är riktigt som Ewa Samuelsson säger, att det är ett inriktningsbeslut. Men det är fullmäktige som har fattat det, och vi går emot målet att vi ska ha alkoholås i samtliga bilar.

Skälet till att vi inte omedelbart fattar detta beslut är att det skulle bli en enorm kapitalförstörelse om vi skulle göra oss av med bilar som inte har alkoholås och köpa in nya. Jag tror att det i storleksordningen handlar om 30, 40 eller 50 miljoner kronor. Det är ganska mycket pengar. Därför är det klokt att göra denna infasning fram till 2010. Det målet står fast.

Anförande nr 188

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag blev riktigt orolig när jag hörde dig, för jag började tro att vi hade gjort en miss och avslagit motionen. Det lät nästan så på dig. Det har vi alltså inte gjort. Kommunstyrelsens förslag ligger alltså väldigt nära ett bifall. Det är en successiv övergång. Inriktningen är att alkoholås ska finnas i alla stadens bilar. Läs fortsättningen också, och där står det: Vid upphandlingen av

fordon ställer Stockholms stad krav på att alkolås ska vara installerat. Det är alltså en successiv övergång. Till 2010 kommer alkolås att finnas i alla fordon som Stockholms stad använder sig av i tjänsten.

Vårt svar är alltså väldigt nära ett bifall. I stället för att gå på oss tycker jag att du skulle ta ett snack med dina koalitionsparter i socialtjänstnämnden, för de ville faktiskt avslå motionen. De tyckte inte att det här var rätt sätt att satsa pengarna på. De tror till och med att det här tar resurser i anspråk från andra angelägna verksamheter. Ta gärna ett snack med dem. Det vore bra om Moderaterna i kommunstyrelsen hade ett mera positivt ställningstagande till motionen. Vi är väldigt överens. Kommunstyrelsens förslag är faktiskt nästan bifall till motionen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 189

Ulf Fridebäck (fp): Motionen handlar om att Stockholms stads bilar ska förses med alkolås. Jag och Folkpartiet tycker att det är ett bra förslag. Motionen från Ewa Samuelsson ska naturligtvis bifallas.

Alkoholkonsumtionen i det här landet har ökat oerhört mycket de senaste åren. En ökad konsumtion av alkohol leder till att fler och fler kör omkring rattfulla i sina bilar. Det är naturligtvis inget bra.

Det finns ingen i dag som kan säga hur många bilister som kör fulla omkring på stadens gator. Det är ett stort mörkertal där. Det finns väldigt få poliskontroller på gatorna. Det beror naturligtvis på att det inte finns tillräckligt med poliser som kan hålla ordning. Risken att åka fast är inte stor. Men vad gör man i stället? Jo, som Leif Rönngren sade antog vi ett alkoholpolitiskt program. I det står det att man ska ställa krav på alkolås i stadens bilar. Så när det kommer ett konkret förslag från kd säger man helt enkelt att det är nästan bifallet. Det sade Ann-Marie Strömberg, och Rönngren sade att det är en bra målsättning. Men här har du Leif Rönngren åter en sak där man verkligen kan bifalla motionen. Det är så nära som möjligt ett bifall, men se till att ta er samman och bifalla motionen. Det är ett bra förslag. Varje rattfylla som kan stoppas kan rädda liv. Det tycker jag är viktigare än vackra ord i ett dokument.

Anförande nr 190

Anförande nr 191

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Det är inte bara vackra ord i ett dokument, utan det finns ett trafiksäkerhetsprogram som fullmäktige har fattat beslut om och som innehåller många goda idéer och tankar som ska förverkligas. Det kommer att ta en del tid att fullständigt ställa om hela bilparken, men det handlar om god ekonomi också. Det är en kapitalförstörelse att göra sig av med de bilar som vi har i staden i dag men som inte har alkolås. Men ambitionen är uttalad tydlig och klar: Till 2010 ska vi ha ställt om vår bilpark och ha alkolås.

Sedan handlar det om attitydfrågorna också. Det är en annan del i det trafiksäkerhetspolitiska programmet. Det är oerhört viktigt att jobba vidare med det och också ha en starkt bevakning. Jag måste säga att jag är oerhört glad att polisen nu lägger ned mer resurser och är mer synlig än tidigare, inte minst i Högdalen där poliser står i närheten av Systembolaget på lördag morgnarna. Det har de inte gjort tidigare. Det är inte få personer som åker fast vid de kontrollerna. Där handlar det om stadens ansvar och vad vi ska göra för att ta ansvar för vår egen verksamhet.

2010 är det år där vi har satt gränsen.

Anförande nr 192

U l f F r i d e b ä c k (fp): Det är naturligtvis väldigt bra att man har de här trafikkontrollerna vid ett antal Systembolag. Självklart är det bra, men det räcker inte. Staden kan här göra en insats genom att förebygga de här rattfyllona som kanske kan köra omkring. Politik, Leif Rönngren, är inte bara vackra ord i ett dokument, utan det är också att handla, att göra någonting. Det är det den här motionen handlar om. Den tycker jag att vi ska bifalla.

Anförande nr 193

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vid upphandling av fordon ställer Stockholms stad krav på att alkolås ska finnas installerat. Till 2010 kommer det att finnas alkolås installerat i alla fordon som staden anlitar. Det är väl konkret så det förslår.

Anförande nr 194

U l f F r i d e b ä c k (fp): 2010 – det är några år till dess. Hur många rattfyllon tror du man skulle kunna stoppa de här åren fram till 2010? Politik är vilja att göra någonting, inte vackra ord. Försök att förstå det, Ann-Marie. Bifall motionen.

Anförande nr 195

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag frågade nyss vilket det är som gäller. Är det trafiksäkerhetspolitiska programmet eller synpunkterna i svaret på min motion där det står att det är stadens inriktning?

Jag trodde att jag hörde fel, Leif Rönngren, när du pratade om god ekonomi och kapitalförstöring i förhållande till att rädda liv. Menar du allvar när du säger att det handlar om god ekonomi och kapitalförstöring om vi går för snabbt fram med att sätta in alkolås? Det kan inte vara möjligt. Har du träffat någon anhörig till någon som har blivit drabbad och frågat dem om det skulle vara kapitalförstöring om det var någon av stadens bilar som kördes av en person som hade alkohol i kroppen? Jag tror inte att du då skulle ta de orden i din mun.

Anförande nr 196

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ewa Samuelsson brukar ha vanan att alltid missförstå det man säger. Det handlar självklart om god ekonomi. Jag har inte sett

när jag läst er budget, och jag gjorde en vända till när denna fråga skulle komma upp, var de 50 miljoner kronorna ligger för att göra detta omedelbart redan nästa år i Folkpartiets och Kristdemokraternas budget. Ingenstans.

Det mål som man har ställt är att ha alkolås år 2010. Det är att vi inte accepterar alkohol ihop med bilkörning. Staden har antagit det här programmet, vilket är ett inriktningsbeslut, men målet står fast. Till 2010 ska vi ha bytt ut de bilar som inte har alkolås i vagnparken. Redan i dagsläget är det några som kommit längre än andra. Arbete pågår för fullt. Det handlar också om att se över upphandlingen och förstärka insatserna där. Det följer vi upp politiskt. Vi kan inte acceptera det, vi har en nollvision när det gäller trafikolyckor som är drogrelaterade. Det krävs flera saker än en sådan här åtgärd. Det är viktigt att vi har samsyn i de här frågorna.

Anförande nr 197

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag undrar också var pengarna finns till den här insatsen. Jag kan känna stor sympati för din motion och även för mycket av det du har sagt. Men hur har ni tänkt finansiera installationen av alkolås? Vi gör det successivt. Om ni vill göra det på en gång tala om hur finansieringen ska skötas.

Jag efterlyser Moderaterna i denna debatt. Var står ni egentligen? Ni har inte sagt någonting. I socialtjänstnämnden ville ni att man avslår motionen. Jag bara undrar hur överens ni är i oppositionen.

Anförande nr 198

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag skulle gärna vilja att du visade var i majoritetens budget det står att pengar är avsatta till att införa alkolås i vagnparken som staden har.

Anförande nr 199

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Nya upphandlingar pågår hela tiden, och i de upphandlingar som vi gör i fortsättningen ska det ingå i underlaget att alkolås ska vara installerat.

Anförande nr 200

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag tycker att jag är tramsigt av Ann-Marie Strömberg att efterlysa Moderaternas synpunkter när du kan läsa det i protokollet från kommunstyrelsen. Där har du Moderaternas synpunkter. Att det sedan vid remissbehandlingen kan finnas olika bedömningar utifrån den enskilda nämndens perspektiv eller ekonomi är en sak. Du själv har hänvisat till ekonomin, för det är det man har hänvisat till i remissvaren. Det var det du själv hänvisade till när du inte vill bifalla motionen. Du håller på att fåna om att det nästan är bifall och att det är så fint. Vi står upp för motionen, bifall till motionen.

Anförande nr 201

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): På vår sida är det så att vi vill införa alkolås, men vi gör det successivt. Dina partikompisar i socialtjänstnämnden gjorde tummen ned helt och hållet och ville inte införa det alls. Det är ändå en viss skillnad.

Anförande nr 202

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag kan konstatera att det är tillåtet för Ann-Marie Strömberg att hänvisa till ekonomiska argument men inte för någon annan. Frågan om alkolås väckte jag som gatu- och fastighetsborgarråd under förra mandatperioden. Vi har en klar linje i den frågan.

§ 31 Motion om planering av bebyggelse m.m. i Mariehällstriangeln (utl. 2005:115)

Anförande nr 203

Cecilia Obermüller (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Miljöpartiet och jag tackar för svaret på motionen. Det är för nästan exakt fem år sedan nu vi lade fram motionen om att bygga god stad i denna del av Stockholm. I vissa delar har motionen redan infriats precis i den linje som vi hade önskat, och i andra delar har förutsättningarna ändrats. Men i huvudsak har ärendena och planerna verkligen gått åt rätt håll. Det är riktigt, riktigt positivt och roligt. Borgarrådets skrivning i synpunkterna kunde ha varit mina egna och Miljöpartiets, alltså full fart framåt i detta bostadsbyggnadsprojekt!

Det är lite tråkigt att konstatera att Moderaterna och Folkpartiet både vill äta kakan och ha den kvar. Det går inte. Ni måste någon gång inse att Bromma måste läggas ned, och också kommer att göra det. Staden kan inte utvecklas och växa om man lämnar kvar Bromma i det här läget. Det är ett enormt fint läge att bygga på.

Jag tänkte använda ett av era favorituttryck: Det här lägger en död hand över området. Bromma lägger en död hand över området. Förr eller senare måste Bromma bort. Var nu inte sådana bakåtsträvare! Säg ja till ett bra bostadsbyggnadsprojekt och välkomna även bostadsbyggande på Bromma! Tack för svaret på motionen!

Anförande nr 204

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! Om människor ska ha råd att efterfråga de här bostäderna så måste de också ha jobb. Om vi ska ha jobb i den här regionen så måste vi ha fungerande transporter – så enkelt är det. Ni har inget alternativ till Bromma flygplats, och ni har inte ens ansträngt er för att få fram något. Att ensidigt bara driva frågan om nedläggning av Bromma är bakåtsträvande för Stockholms utveckling.

Det är fler som har insett det, Cecilia Obermüller. Ni har ju misslyckats gång efter gång med den frågan även när ni har haft majoritet i staden.

Anförande nr 205

Cecilia Obermüller (mp): Alla är medvetna om att det inte tar mer än 20 minuter att åka ut med Arlandabanan till Arlanda. Det går mycket väl att flyga från Arlanda. Dessutom skulle jag kunna tänka mig en utveckling av Skavsta. Skavsta vill växa, och med bättre tågförbindelser dit kan man mycket väl låta Skavsta bli en större och mer fungerande flygplats söder om staden.

Arlanda har överkapacitet, och det går mycket snabbt att ta sig ut dit i dag. Det finns ingen anledning att behålla Bromma, som ligger illa till och som lägger en död hand över området. Det går inte att bygga bostäder i den omfattning som vi skulle vilja.

Anförande nr 206

Borgarrådet N o r d i n (m): Cecilia Obermüller vet att flygtrafiken ökar igen. I ett läge då vi har en högkonjunktur som växer så kommer Brommaflyget att i så fall bara kunna erbjudas oattraktiva tider på Arlanda. Det funkar inte för näringslivet i Stockholmsregionen.

§ 34 Motion om Stockholms krisledning (utl. 2005:130)

Anförande nr 207

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Utan att ha något annat förslag till beslut än kommunstyrelsen vill jag ändå gå upp och bryta en lans för denna mycket viktiga motion i en fråga som vi fortfarande debatterar alldeles för lite i denna församling.

Även om jag inte håller med till fullo avseende borgarrådets synpunkters fastställande av att förslaget i motionen är helt tillgodosett utifrån det omfattande utredningsarbete som pågår inom staden med mera så vet jag att det nyligen genomfördes en, som jag har fått rapporterad till mig, på det hela taget lyckad beredskapsutbildning för kommunstyrelsen. Närvaron kunde ha varit bättre, men den var inte dålig. Utbildningen ska, som jag förstår det, också följas av flera och så vidare. Så vi är onekligen på väg åt rätt håll.

Denna fråga ska av mig med flera bevakas noggrant. Jag kommer inte ifrån att detta, som alltså är en av de absolut viktigaste orsakerna till att vi har en kommunal gemenskap – att vi ska kunna ha ett säkert och tryggt samhälle även vid kriser och katastrofer – är en fråga som vi borde prata mer om här i kommunfullmäktige.

Jag skulle också vilja understryka att jag tycker att motionen har fått en lite för snål remissbehandling i staden. Om vi tittar till exempel på de stora stadsdelsnämnderna hade det varit roligt med ett oerhört stort ansvar för krishantering när någonting verkligen inträffar. Det har vi ju sett i praktiken. Stadsdelsnämnderna borde till exempel ha fått uttala sig också om denna motion.

Med detta sagt har jag alltså inget annat förslag än kommunstyrelsen, och jag yrkar bifall till dess förslag om att finna denna motion besvarad.

§ 36 Motion om försöksverksamhet med schablonbeskattning av vissa "kontantnäringar" (utl. 2005:141)

Anförande nr 208

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Bakgrunden till motionen är någonting som alla vet – att det förekommer ett omfattande skattefusk inom ett antal så kallade kontantnäringar. Det slår ut de ärliga företagarna. Det är därför jag tycker att Stockholm borde ha begärt att få göra ett försök. Stadsledningskontoret tycker inte att man ska starta ett försök med schablonbeskattning innan dess att det finns ett konkret förslag för utformandet där det går att värdera och analysera konsekvenserna. Det är just därför man gör försök – för att man ska kunna analysera konsekvenserna. Därför borde staden ha gjort ett försök.

Jag träffade Mats Hulth häromdagen. Han sade: De ger sig inte! De vill ha ett sådant här förslag för restaurangbranschen. Just den branschen är en av de knepiga i det här fallet, men det finns ju en massa andra branscher, där man inte behöver räkna bord och så vidare. Det gäller till exempel frisörer och en del andra branscher.

Det sägs också att schablonbeskattning blir orättvis. Men är inte den nuvarande beskattningen orättvis då? De största finansierarna i Sverige – de som är miljardärer – har ju sluppit en del av beskattningen medan andra ska få betala skatt enligt de skatteregler som finns. Vi har ju ett orättvist system redan, så det är väl inte så konstigt. Om Spanien har klarat det så borde väl vi kunna klara att införa ett sådant system.

Det gäller upp till 300 miljarder i år. I Stockholm är det massor av pengar som försvinner. En annan sak som det står om är kravet på förskottsbetalning av schablonskatten. Det skulle hindra många oseriösa företag att starta. Titta på alla små företagare som har enskild firma! De får redovisa vad de tror att de ska få in, och sedan får de betala skatten varje månad även om de inte har fått in pengarna. Det är ganska krångligt att göra en ny redovisning för att man ska få en annan skattebetalning. Det är inte heller ett vägande skäl.

Jag tycker fortfarande att vi borde försöka att göra ett försök just för att se vilka konsekvenserna blir. Man kunde ju börja med somliga ärenden, och man kunde tillvarata det som SRF har sagt. De tycker att vi bör ha ett system med schablonbeskattning som utreds som ett frivilligt alternativ till dagens konventionella system. Det vore att stegvis göra ett försök för en del kontantnäringar. Då skulle somliga tycka att det blev mycket enklare än de övriga förslagen som man har satt emot det. Där har man en hårdare kontroll på olika områden.

Det här skulle förenkla för många enskilda företagare som står ensamma i sin verksamhet. Därför tycker jag fortfarande att staden borde begära att få göra en försöksverksamhet tillsammans med de utredare som har hållit på.

Jag yrkar därför bifall till motionen.

Anförande nr 209

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Fru ordförande! Det här är sannerligen ingen enkel fråga. Jag delar Hardy Hedmans oro för detta med skattefusk. Vi vet alla att skattelagstiftningen är väldigt komplicerad. Men att rakt av bifalla en motion som handlar om att vi ska gå in och begära att få starta en försöksverksamhet med schablonbeskattning är vi inte beredda att göra i dag.

Hardy Hedman föreslår en kompromiss, vilket är vällovligt. Men menar du på allvar, Hardy Hedman, att du tror att det finns företag, enskilda eller bolag, som frivilligt skulle gå in i ett schablonbeskattningssystem? Jag har inte den kunskapen, så jag frågar dig ärligt och uppriktigt.

Jag hörde på radio för några veckor sedan att skattemyndigheten runtom i Sverige ska anställa jag vet inte hur många hundra tjänstemän för att gå in och granska företag, organisationer och andra när det gäller olika skattemål som tyvärr i dag blir liggande alldeles för länge. Man ska också jobba förebyggande gentemot enskilda företagare, företag som har få anställda och så vidare för att underlätta och hjälpa till så att skattebetalningarna blir korrekta och riktiga. Jag tycker att det är mer konstruktivt, och det är därför vi har valt att besvara din motion.

Anförande nr 210

H a r d y H e d m a n (kd): Vad gäller den fråga som du ställde om kompromissen kan man säga att den finns besvarad i den utredning som är gjord med exemplet Spanien. Det visade sig att när man införde schablonbeskattning av restauranger fick man in mer skatt, men de som hade betalt skatten fick lägre skatt. Det är mycket möjligt att folk som skulle få välja mellan schablonbeskattning och den andra beskattningen skulle finna att det dels var enklare, dels att de skulle få sänkt skatt.

§ 38 Motion om bygglov över disk (utl. 2005:143)

Anförande nr 211

R e g i n a Ö h o l m (m): Motionen handlar dels om kommunal effektivitet och god service, dels om en bättre dialog med stadens medborgare. Jag skrev den för ett år sedan när jag satt i stadsbyggnadsnämnden.

Ett bygglovsärende kan i dag ta allt från några få veckor till flera månader. För fastighetsägaren som vill veta om han kan uppföra ett nytt fönster eller färga om sitt tak under sommaren är det näst intill omöjligt i dag att få ett snabbt besked. En korrekt och fullständig bygglovsansökan med ritningar är tyvärr ingen garanti för kort handläggningstid, vilket flera fastighetsägare har hört av sig till oss om. När jag satt i stadsbyggnadsnämnden var det många som ringde och sade: Hur vet jag hur snabbt jag får svar på min bygglovsansökan?

För er som inte känner till det här kan jag berätta att när man söker bygglov så kollar man det mot detaljplanen. Om detaljplanen medger bygglov så får man det och om den inte medger bygglov så får tar man oftast upp det hela i stadsbyggnadsnämnden och vidare. Alltså är det detaljplanen som styr.

En del fastighetsägare orkar inte vänta. Det kan ta allt från fem veckor till fem månader. För något år sedan hade LO en stor banderoll på sin fastighet under en kampanj. Tror ni i fullmäktige här att LO hade sökt bygglov för den här banderollen på sin fastighet? Nej, de tog hellre den kostnad som ålades dem efteråt. De sökte aldrig bygglov.

Men den lilla villa- eller radhusägaren kan sällan ta de risker som LO gjorde. Vem vill ta bort ett nytt fönster eller måla om taket när man har fått reda på att bygglov inte kunde ges?

Låt mig ta exemplet med Anna. Anna vill ha ett lite större fönster. Hon ringer för att få tag på en handläggare. Det är svårt att få tag på handläggare. Hon väntar. Hon skickar in ritningar. Det är korrekta ritningar, för det måste man ha för att få bygglov. Hon väntar och väntar. Hon ringer politikerna i stadsbyggnadsnämnden och frågar: När får jag mitt bygglov? Får jag ens veta om jag får ett bygglov eller inte? Hon väntar. Efter sju veckor får hon ett skriftligt svar om att hon har fått bygglov. Det kunde Anna kanske ha fått på direkten. Om det stämde överens med detaljplanen så hade hon kunnat få besked.

Det är därför olyckligt att stadsbyggnadskontoret har avvecklat bygglov över disk och numera enbart erbjuder rådgivning. Att återinföra bygglov över disk skulle innebära att fastighetsägare känner att de kan föra en dialog med stadsbyggnadskontoret och inte bara ha ett sporadiskt brevväxlande. I dag är det ett sporadiskt brevväxlande. Du vet inte om du får sätt upp ett staket eller måla om ditt tak och om det tar fem veckor eller fem månader. Det är inte logiskt.

Kan bygglovsansökan godkännas på plats bör fastighetsägaren få reda på vilka förändringar som krävs för ett godkännande. Jag ska förtydliga; man bör få reda på

om man kan få bygglov eller inte. Ibland räcker det med att handläggaren bara kollar på detaljplanen och säger: Nej, det här strider mot detaljplanen och det kommer inte på fråga!

När jag skrev motionen ville jag vara tydlig med att det handlar om mindre åtgärder. Det handlar inte om att bygga flera våningar på ett hus, utan det handlar om en liten villaägare som vill måla om ett tak eller ha ett lite större fönster etcetera.

Ett system med bygglov över disk skulle också snabba upp processen och ta bort ett lager byråkrati. I Bromma – ni känner säkert till den stadsdelen – bor många i småhus. Många fastighetsägare vet hur lång processen kan bli. Det är därför väldigt glädjande för mig att en enig stadsdelsnämnd i Bromma – alltså även socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – har bifallit min motion.

Många erfarenheter från andra kommuner vittnar också om att man ska ge tydliga besked åt fastighetsägarna. De har rätt att veta om de kan få ett bygglov eller inte, och de ska inte behöva vänta i ibland fem till sex månader för att veta om man kan få bygga ett lite större fönster.

Anförande nr 212

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Regina och fullmäktige! Hanteringen av bygglov ska självfallet vara effektiv och tydlig. Den ska erbjuda en bra service till medborgarna.

Men en ansökan om bygglov kan vara komplicerad att sätta ihop på ett korrekt sätt. I dag finns det rådgivning, precis som du sade, Regina, där man får information om de olika steg som gäller vid bygglov och bygganmälan. Man får veta vilka restriktioner som gäller i olika stadsdelar och i olika områden.

Det är viktigt att stadsbyggnadskontoret arbetar för att minska handläggningstiderna vid bygglovsansökningarna. Med hjälp av rådgivningen kan fler ansökningar vara kompletta, och det är en garanti för en kort handläggningstid. Dessutom får man veta om ansökan är i enlighet med detaljplanen, om den uppfyller varsamhetskraven i plan- och bygglagen och om den behöver remitteras eller grannhöras.

Det har funnits bygglov över disk av och till tidigare. Den organisationen avskaffade sig själv, först i ytterstaden år 2000 och sedan i innerstaden 2001. Man övergick då till bokade besök med rådgivning, som man ansåg vara mer effektivt. Först och främst användes bygglov över disk dåligt. Man tillförde resurser. Det användes inte, men det tog stora resurser i anspråk. Under en period hade man bokade besök och rådgivning parallellt med bygglov över disk. Det slutade med att man valde bort bygglov över disk och valde de bokade besöken därför att man ansåg dem vara mer effektiva. Egentligen var det dagens opposition som avskaffade bygglov över disk. Vi avslår motionen.

Anförande nr 213

R e g i n a Ö h o l m (m): Borgarrådet Börjeson får det att låta så enkelt, som om rådgivningen skulle lösa alla problem. Men varför ringde då så många till mig och

till mina kolleger när jag satt i stadsbyggnadsnämnden och frågade varför de inte får svar?

Jag vet inte om vissa av dem bokade tid för rådgivning, men de fick inga tydliga svar. Det är lätt att säga att rådgivning skulle kunna lösa alla problem, men det finns en tydlig efterfrågan på bygglov över disk. Det är inte så lätt.

Jag pratar självfallet om att man ska ha korrekta handlingar. Vi pratar om mindre åtgärder och när man vill planera att kunna bygga ett litet staket eller något under semestern. Då ska man kunna få ett tydligt besked. Ett tydligt besked innebär ganska mycket för en villaägare eller radhusägare.

Börjeson hävdar det här med vem som tog bort bygglov över disk och hur det avvecklades. När jag lade fram motionen förra året såg jag att det fanns ett stort behov från folk som ville veta om de kunde få bygglov eller inte. Det är inte helt lätt att tyda detaljplanerna om man är en vanlig medborgare.

När jag lade fram motionen stod en enig moderatgrupp bakom den. Den har även bifallits av Moderaterna i kommunstyrelsen. Därför yrkar jag bifall till den.

Anförande nr 214

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Du sade det själv, Regina! Det är inte så lätt med bygglov. Därför har det visat sig att man behöver ha rådgivning. Det är en erfarenhet som stadsbyggnadskontoret har. Jag vill också poängtera att man faktiskt kan få ett bygglov direkt vid rådgivningen.

Anförande nr 215

R e g i n a Ö h o l m (m): Varför är det då så många som klagar över handläggningstiderna?

*§ 41 Motion om inbjudan till samtal om vem som ska köra loken i bredbandstågen
(utl. 2005:188)*

Anförande nr 216

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande! Tack så mycket för svaret! Motionen skrevs för ett bra tag sedan. När den skrevs stod läget och vägde lite grann när det gällde hur det skulle bli och utveckla sig. Sedan dess tycker jag att det ändå har kommit långt. Det har kommit framåt på ett ganska bra sätt.

Jag tycker att bostadsbolagen har hittat en bra avvägning och balans mellan marknadskrafterna och staden. Det gäller perspektivet från medborgarna för att hitta så bra konkurrens som möjligt i det hela.

Det viktiga är att staden fortsätter med, och till och med stärker, profilen när det gäller att ha koll på vart det hela är på väg så att vi inte handlar i fel situation. Vi ska se till att fortsätta att påverka upplägget och spelreglerna så att vi ökar valfriheten för medborgarna och får fram prisvärda tjänster i detta fall.

Därmed yrkar jag bifall till vårt förslag i kommunstyrelsen.

§ 42 Motion om översyn av gamla och inaktuella detaljplaner (utl. 2005:190)

Anförande nr 217

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vid kommunstyrelsebehandlingen sade vi att vi tycker att motionen har bra intentioner. Jag tror att vi har övertolkat motionen lite grann i kommunstyrelsen när det gäller hur många detaljplaner som ska tas upp, för vi har talat om resursfrågorna.

Föredragande borgarråd uppehåller sig kanske lite väl mycket vid det aktuella 20k-programmet. I stället borde man se till vad motionären är ute efter. För Moderaternas del vill jag ändra vårt yrkande till bifall av motionen med hänvisning till texten i stadsbyggnadsnämnden på s. 5625.

*§ 43 Motion om Hjorthagen, Värtan och Gärdet i ett samlat utvecklingsperspektiv
(utl. 2005:203)*

Anförande nr 218

R o l f L i n d e l l (s): Fru ordförande! Man kan undra vad det kan finnas för måttstock för en bra motion. Är det en sådan som väcker livlig politisk debatt och en massa repliker eller är det rentav en sådan motion som går igenom därför att alla tycker likadant?

I det här fallet ber jag att få tacka för svaret från föredragande borgarråd. Motionen är från 2001, så den har legat och mognat. Under mognadstiden har tydligen även oppositionen börjat tycka att det är en bra motion. Det finns ju inga andra yrkanden. Det tycker jag känns ganska roligt. Det här är en viktig fråga, och inte bara för att jag råkar höra till den stadsdelsnämnd som huserar där ute och som får ta sig an alla de här frågorna. Det är också en viktig fråga för staden.

Jag tycker att utvecklingsområdena och hur vi planerar för staden i de här större områdena är viktiga frågor, som vi kanske diskuterar för lite ibland. Vi har en benägenhet att fastna i detaljer, men de stora dragen är viktiga.

Jag tackar alltså för svaret och för behandlingen ända upp i kommunstyrelsen. Jag ser fram emot att den grupp som föredragande borgarråd föreslår kommer till skott och att vi kan ta oss an den här typen av strategiska utvecklingsfrågor tillsammans.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 219

H e l e n a B o n n i e r (m): Fru ordförande och Rolf Lindell! Det är helt riktigt att motionen har mognat med åren. Det är väl i och för sig bra. Det är ingen som har motsatt sig det här. Vi har hela tiden varit med på vagnen, och det var vi som föreslog byggnationerna över huvud taget i Hjorthagen och Värtaområdet. Det här följer alltså helt och hållet den borgerliga linje som antogs tidigare.

Däremot är jag lite fundersam när det gäller den politiska styrgruppen. Jag skulle gärna vilja få ett klagande om den. Detta är ett ärende som har varit aktuellt under många år. Jag känner inte till någon politisk styrgrupp trots att jag ingår i stadsdelsnämnden. Föredragande borgarråd säger att det ska vara så här. Vi har i och för sig avstyrkt detta för vi tycker inte att det är nödvändigt, och definitivt inte lämpligt, att ha en politisk styrgrupp. Det är tjänstemän och de som verkligen besitter kunskaperna som skulle kunna utgöra en styrgrupp.

Det jag önskar är egentligen bara att få ett klagande. Vad har hänt i denna fråga?

Anförande nr 220

R o l f L i n d e l l (s): Det är lite lustigt, fru ordförande, att höra att det inte finns någon anledning att ha en politisk styrgrupp därför att det ändå är tjänstemännen som

sitter inne med sakkunskapen. Om inte politikerna ska vara med och styra så skulle vi kunna avskaffa ganska många nämnder.

Jag var med redan när Monica Andersson var stadsbyggnadsborgarråd, och då var det här området också aktuellt. Detta är alltså någonting som växer fram växelvis, och det har det gjort sedan en lång tid tillbaka.

Hela det här norra intressanta bandet hänger ihop ända från Norra station, Albano, Hjorthagen, Värtan och så vidare plus universitetet lite längre norrut. Det är alltså ett enormt viktigt exploaterings- och utvecklingsområde som vi har anledning att titta på utifrån strategiska utgångspunkter.

Anförande nr 221

H e l e n a B o n n i e r (m): Jag är ledsen att jag inte hörde allt vad du sade, Rolf. Men jag hörde det som jag anser vara viktigast; det är alldeles för många nämnder och för många politiker i den här staden.

Jag ifrågasätter fortfarande en politisk styrgrupp för ett sådant här ärende. Om det nu ska vara en sådan så kanske man skulle behöva titta på sammansättningen av den, vilket jag i och för sig skulle tycka var intressant.

Anförande nr 222

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Vi har goda erfarenheter av politiska styrgrupper när det gäller Norra station, Danvikslösen, Södervisionen och så vidare. Det är självklart att man ska ha representanter för både blocken i en sådan styrgrupp, som leder arbetet framåt. De ska också vara med i diskussionerna med alla de intressenter som finns i området.

Anförande nr 223

H e l e n a B o n n i e r (m): Av det du sade kan jag alltså dra slutsatsen att det inte är tillsatt någon styrgrupp